

86-106

81240

①

BMS001004105
S1240
Grijze Literatuur

PROGRAMMA SOCIAAL-CULTUREEL WERK 1985

GEMEENTE DORDRECHT

SOCIAAL CULTUREEL PROGRAMMA 1985

INHOUDSOPGAVE	Pag.
I Inleiding	
1.1.tijdschema	2
1.2.overzicht gemeentelijke subsidies	3
1.3.bezuinigingen	7
1.4.herbezettingsgelden	8
1.5.wachtgeldverplichtingen	9
 <u>Coördinatiecommissie Samenlevingsopbouw</u>	
II Sociaal-cultureel werk in de wijken	10
2.1. samenwerking en overleg in de wijken	10
2.2. overleg en ondersteuning op stedelijk niveau	12
2.3. buurthuis/opbouwwerk	15
2.4. randgroepjongerenwerk	31
2.5. peuterwerk	35
2.6. speeltuinwerk	40
III. Volwasseneneducatie	44
IV. Overige sociaal-culturele aangelegenheden	
4.1. Vrijwilligers jeugd- en jongerenwerk	50
4.2. bestrijding jeugdvdalisme (Halt)	58
4.3. overige organisaties op het terrein van de CSO (Comité Oranjedag, Dordt inn, Kind en ziekenhuis, speel-o-theek, Vrijdagavondklub en -soos).	59
 <u>Emancipatiecommissie</u>	
V. Vrouwenemancipatie	63
 <u>Coördinatiecommissie Kunstbeleid</u>	
VI. Kunstzinnige vorming	67
VII. Amateuristische Kunstbeoefening en culturele (wijk-)initiatieven	70

I. INLEIDING

1.1. Tijdschema

Door capaciteitsproblemen op de achtste afdeling van de gemeentesecretarie ten gevolge van bezuinigingen op de personeelsformatie heeft de totstandkoming van het sociaal-cultureel programma 1985 aanmerkelijke vertraging ondervonden. Het programma 1985 is in juli voor commentaar vrijgegeven, na voorlopige behandeling in de C.S.O. op 10 juli en in B. en W. op 16 juli 1985. Vaststelling van het programma vindt plaats in de gemeenteraadsvergadering van 29 oktober 1985.

Per 1 juli is een nieuwe medewerker voor planning en financiën op afdeling VIII in dienst getreden. Wij streven er naar om het programma 1986 in maart van dat jaar door de gemeenteraad te doen vaststellen.

Voor wat betreft het programma 1985 is getracht per beleidsonderdeel aan te geven wat er in 1983 is gebeurd, zodat de ontwikkelingen enig historisch reliëf krijgen. Bovendien zijn per onderdeel puntsgewijs de beleidsvoornemens voor 1985 opgenomen, alsmede de in 1985 te hanteren subsidiegrondslagen. Tenslotte wordt in verschillende hoofdstukken een korte beschrijving gegeven van het uitvoerende werk, voorzover relevant. Het programma is gebaseerd op gegevens van de instellingen (werkplan en begroting) en de inmiddels bekende voorlopige opgaven van te verwachten subsidies op basis van de gemeentebegroting. Een omvattende beleidsvisie op het hele sociaal-culturele terrein wordt in dit programma niet gepresenteerd. Wij hebben getracht per beleidsonderdeel zo kort en kernachtig mogelijk inzicht te geven in de gemeentelijke doelstellingen en de daartoe beschikbaar gestelde middelen.

In de C.C.K. heeft openbare behandeling van de commentaren en standpuntbepaling terzake op 4 en 25 september plaatsgevonden, in de Emancipatiecommissie op 26 september en in de C.S.O. tenslotte heeft dit op 2 en 9 oktober plaatsgevonden.

1.2. Overzicht gemeentelijke subsidies in 1985 (x f 1.000,-) .

A. Coördinatiecommissie Samenlevingsopbouw

	bruto		inkomsten		netto
1. <u>Sociaal cultureel werk in de wijken</u>					
1.1. <u>buurthuis/opbouwwerk incl. stedelijke ondersteuning</u>	f 4.214 (1)	f	1.029 (rijk/scw) (5) 77 (prov.)		f 3.108
1.2. randgroepjongerenwerk	164		164 (rijk/scw) (5)		--
1.3. peuterwerk	295		--		295
1.4. speeltuinwerk	127		14 (rente)		113
	<u>4.800</u>				<u>3.516</u>
2. <u>Openbare bibliotheekwerk</u>					
2.1. V.O.B.	3.292 (2)		2.157 (rijk)		1.135
3. <u>Volwasseneneducatie</u>					
3.1. VU/OoH	1.738 (3)		834 (rijk/proj) 228 (rijk/scw) (5)		676
4. <u>Overige C.S.O. (4)</u>					
4.1. interimregeling jeugdwerk	294		15 (rente)		279
4.2. vakantiekinderfeesten	78		--		78
4.3. buro Halt	95		--		95
4.4. overige	96				96
	<u>563</u>				<u>548</u>
TOTAAL C.S.O.	f 10.393				f 5.875

B. Emancipatiecommissie

5. Vrouwenemancipatie	f 120	f	54 (rijk)	f	66
-----------------------	-------	---	-----------	---	----

C. Coördinatiecommissie Kunstbeleid

6. Kunstzinnige vorming

6.1. Stichting Culturele Educatie	f	922	206 (rijk/scw) (5)	f	716
6.2. St. Toonkunstmuziekschool		838	244 (rijk/scw) (5)		594
		<u>1.760</u>	<u>450</u>		<u>1.310</u>

7. Amateuristische kunstbeoefening en culturele (wijk)initiatieven

7.1. muziek		175	--		175
7.2. overige kunstvormen		56	--		56
7.3. culturele(wijk-) initiatieven		54	--		54
		<u>285</u>			<u>285</u>

Totaal C.C.K. f 2.045 f 1.595

D. TOTAAL GENERAAL f 12.558 f 7.536

Voetnoten bij overzicht gemeentelijke subsidies 1985

1)	4.161.000	(verdeeldienst kostenplaatsen 2.50 en 2.51)
		-/- 1.500 Dordtse Scholieren Bond
		-/- 5.100 Dordt inn
	<u>-/- 6.600</u>	
	4.154.400	incl. rijksbijdrage sociaal cultureel werk en restant
		provinciale bijdrage stadsvernieuwing
	60.000	+ eenmalige prov. bijdrage stadsvernieuwing
		(1/10/84 - 1/10/85 i.e. 80.000 op jaarbasis)
	<u>4.214.400</u>	

N.B. In 1986 ontvangt de gemeente geen provinciale bijdrage stadsvernieuwing meer. In 1985 bedroeg die bijdrage in totaal f 77.500,-

2) Inclusief wachtgeldcompensatie. Het bibliotheekwerk is hier opgenomen omdat het waarschijnlijk volgend jaar onder dezelfde rijksbijdrage zal vallen als het sociaal-cultureel werk.

3)	848.000	V.U.
	<u>74.680</u>	+ OoH
	922.680	(incl. rijksbijdrage sociaal-cultureel werk)
	2232.690	+ alfabetisering (rijksbijdrage)
	160.359	+ educatieve activiteiten culturele minderheden (rijksbijdr.)
	144.100	+ intensief taalonderwijs (rijksbijdrage)
	<u>197.000</u>	+ combinatiepakket Krispijn (welzijnsaandeel rijksbijdrage)
	1.738.503	

Niet opgenomen zijn het V.J.V. (f 99.500) en het C.B.B. (f 1.317.308; voor de gemeente budgettair neutraal), omdat ze niet onder de rijksbijdrageregeling sociaal cultureel werk vallen.

4) Subfunctie	520.10.20	77.800	V.K.F.
	520.10.30	294.516	georganiseerd jeugd en jongerenwerk
	520.10.60	95.000	Halt
	520.20.10	29.000	Jeugddorp
	560.90.10	51.460	Comité Oranjedag
	561.10.10	6.600	DSB/Dordt inn (zie onder 1)
	620.90.30	3.000	Speel-o-theek
	620.90.40	6.000	Kind en Ziekenhuis
		<u>563.376</u>	

Overige Jeugdzaken zoals kinderdagverblijven, BOB, speelgelegenheden en kinderboerderij vallen niet onder de adviesbevoegdheid van de C.S.O. en zijn daarom niet opgenomen.

Het gaat om de volgende subsidiebedragen:

	bruto	rijksbijdrage	netto	
520.40	466	--	466	speelgelegenheden
560.20.10	53	--	53	kinderboerderij
620.20.10	665	494	171	kinderdagverblijven
620.20.30	13	--	13	BOB
	<u>1.197</u>		<u>703</u>	

5) Toerekening rijksbijdrage sociaal-cultureel werk. De rijksbijdrage is in de gemeentebegroting opgenomen met een bedrag van f 1.871.000. Daarvan is f 1.452.000 bestemd voor personeelskosten en f 419.000 voor overige kosten. Het bedrag aan overige kosten is voor f 74.000,- toegedeeld aan het randgroepjongerenwerk op advies van de C.S.O. Het resterende bedrag ad. f 345.000,- wordt geheel toegerekend aan het buurthuis/opbouwwerk en de stedelijke ondersteuning daarvan. De rijksbijdrage in de personeelskosten is voor f 90.000,- toebedeeld aan het randgroepjongerenwerk en overigens naar rato verdeeld over de geprofessionaliseerde onderdelen, vallend onder de werking van de rijksbijdrageregeling, d.w.z. buurthuis/opbouwwerk, volwasseneneducatie (VU/OoH) en kunstzinnige vorming (Stichting Culturele Educatie en Toonkunstmuziekschool)

Voor een goed begrip volgt hieronder een totaal overzicht, waarin de tijdelijke provinciale subsidies voor stadsvernieuwing buiten beschouwing zijn gelaten

Subsidies	personeelskosten		overige kosten		totaal (1 + 2)	rijksaandeel (1a + 2a)	netto gemeente (1b + 2b)
	a. rijk	b. gemeente	a. rijk	b. gemeente			
buurthuis/opbouw.	684	1.616	345	1.492	4.137	1.029	3.108
randgroepjongeren	90	-	74	-	164	164	-
VU/OoH	228	557	-	138	923	228	695
C.E.	206	502	-	214	922	206	716
Muziekschool	244	594	-	-	838	244	594
	<u>1.452</u>	<u>3.269</u>	<u>419</u>	<u>1.844</u>	<u>6.984</u>	<u>1.871</u>	<u>5.113</u>

1.3. Bezuinigingen

Sinds 1980 is er bezuinigd. Voor wat betreft de geprofessionaliseerde sociaal-culturele sector vallend onder de rijksbijdrageregeling sociaal cultureel werk (d.w.z. buurthuis/opbouwwerk incl. stedelijke ondersteuning, volwasseneneducatie en kunstzinnige vorming), gaat het in de achtereenvolgende jaren om de volgende bedragen, die zijn opgesplitst in een gemeentelijk deel en een rijksdeel (korting op de rijksbijdrage).

	gemeente (cumulat.)		+	rijk (cumulat.)		=	totaal (cumulat.)	
1981	15	(15)	+	-	(-)	=	15	(15)
1982	4	(19)	+	151	(151)	=	155	(170)
1983	37	(56)	+	166	(317)	=	203	(373)
1984	239	(295)	+	201	(518)	=	440	(813)
1985	214	(509)	+	-	(518)	=	214	(1027)

De totale taakstelling ad. f 1.027.000 tot en met 1985 is gerealiseerd. Te bezuinigen resteert nog:

1986	235	(744)	-	(518)	=	235	(1262)
1987	26	(770)	-	(518)	=	26	(1288)

De nog te realiseren bezuinigingen zijn in de gemeentelijke meerjarenbegroting als volgt gespecificeerd.

1. Buurthuis/opbouwwerk (personeelskosten)	129
2. idem (niet toekennen accres 1986)	10
3. idem (schrappen extra exploitatielasten buurthuis Erfje uit meerjarenbegroting) 1987	26
4. Volwasseneneducatie (VU/OoH)	31
5. Kunstzinnige vorming (St. Cult. Ed.)	43
6. idem (Toonkunstmuziekschool)	22
	<u>261</u>

ad.1: hiervan is medio 1985 reeds f 28.000,- gerealiseerd; in een afzonderlijk overzicht wordt aangegeven hoe de bezuinigings- en herschikkingsoperatie in de personele sfeer tot dusver is verlopen en wat nog gerealiseerd moet worden.

ad.3: hierin is door middel van herschikkingen in het buurthuis/opbouwwerk nu al voorzien

ad.4/5: deze bezuiniging wordt tot een bedrag van f 26.000,- weer ongedaan gemaakt uit de herbezettingsgelden over 1983 (zie hierna)

ad.6: aan deze taakstelling is in 1985 reeds voldaan.

De korting op de rijksbijdrage 1984 werd op basis van de in 1983 bekende gegevens geraamd op f 400.000,-. De gemeenteraad besloot dat deze korting geheel aan de gesubsidieerde instellingen moest worden doorberekend. Dit leidde tot beëindiging van de subsidiëring van het geprofessionaliseerde jongerenwerk van de Stichtingen JOC'68 en de Mussen, hetgeen een besparing van f 333.000,- opleverde.

De rijksbezuiniging viel uiteindelijk structureel f 200.000,- lager uit dan aanvankelijk was aangekondigd. De besparing ten gevolge van de beëindiging van de subsidiëring van de Stichtingen JOC'68 en de Mussen bedroeg daardoor structureel f 133.000,- per jaar meer, dan nodig was om de rijkskorting op te vangen. De Coördinatiecommissie Samenlevingsopbouw adviseerde inmiddels om hiervan f 74.000,- per jaar structureel te bestemmen ten behoeve van het randgroepjongerenwerk. De C.S.O. beraadt zich nog op de bestemming van de resterende f 59.000,-. Genoemde bedragen zijn structureel beschikbaar d.w.z. ook na het wegvallen van de wachtgeldcompensatie, die de gemeente gedurende vier jaar van het rijk ontvangt (zie verder onder e. van dit hoofdstuk).

1.4. Herbezettingsgelden

Ook de trendvolgers in de sociaal-culturele sector hebben in 1983, '84 en '85 afgezien van hun prijscompensatie en deze beschikbaar gesteld voor het scheppen van nieuwe banen. In 1983 was hiermee een bedrag gemoeid van 116.000,- per jaar. Dit bedrag kwam beschikbaar via een verhoging van de rijksbijdrage sociaal-cultureel werk. Besloten is het bedrag te besteden aan arbeidsplaatsen in het randgroepjongerenwerk (f 90.000,-) en aan het gedeeltelijk ongedaan maken van een voorgenomen personeelsinkrimping bij de Waagorganisaties (f 26.000,-) met ingang van 1986.

In 1984 bedroeg de opbrengst van de ingeleverde prijscompensatie f 12.000,-. Dit bedrag is betrokken bij de herschikkingsoperatie in het buurthuis/opbouwwerk (personeel).

In 1985 wordt de ingeleverde prijscompensatie geheel of ten dele omgezet in arbeidstijdverkorting. Ook daar zullen herbezettingsgelden mee gemoeid zijn. De omvang daarvan is gerelateerd aan de omvang van het gemeentelijk subsidie in de personeelskosten ten behoeve van de sociaal-culturele sector. Dit subsidie wordt deels gedekt uit de algemene middelen van de gemeente, deels uit de rijksbijdrage sociaal-cultureel werk, voorzover bestemd voor personeelskosten. Zowel de rijksbijdrage als de algemene middelen van de gemeente zullen worden verhoogd met bedoelde herbezettingsgelden. Wij hebben werkgevers- en werknemersorganisaties uit de sector, vertegenwoordigd in het zogeheten driepartijenoverleg, advies gevraagd met betrekking tot gedragslijnen ten aanzien van de besteding van deze gelden aan extra formatieplaatsen resp. -uren bij de gesubsidieerde instellingen. Het uit de algemene middelen van de gemeente beschikbare bedrag is inmiddels bekend. De omvang van de verhoging van de rijksbijdrage Sociaal Cultureel Werk ten behoeve van herbezetting zal vermoedelijk ook dit jaar pas in november of december bekend zijn.

1.5. Wachtgeldverplichtingen

De gemeente heeft zich verplicht om wachtgeldverplichtingen van werkgevers, die ontstaan door het ontslag van werknemers ten gevolge van gemeentelijke bezuinigingen of kortingen op relevante rijksbijdragen, voor rekening van de gemeente te nemen. De gemeente ontvangt daartoe van het rijk, gedurende vier jaar na invoering van een bezuiniging op een rijksbijdrage, compensatie in de vorm van een extra vergoeding. Deze bedraagt in de jaren 1983 t/m 1986 f 20.000,- per jaar in verband met beëindiging van de rijksbijdrage democratische planning en voor de jaren 1984 t/m 1987 f 75.000,- per jaar in verband met de korting op de rijksbijdrage sociaal-cultureel werk. De gemeente Dordrecht heeft besloten deze gelden niet af te zonderen van de rest van de rijksbijdrage, maar in de reguliere subsidiestroom te verwerken. Eventuele wachtgeldverplichtingen in verband met onvrijwillig ontslag ten gevolge van subsidiebeëindiging of -vermindering worden bekostigd uit de risico-reserve tegenvallende rijksbijdragen. Tot dusver is bij de volgende organisaties sprake geweest van onvrijwillig ontslag ten gevolge van subsidiebeëindiging:

1. Herv. St. de Mussen (jongerenwerk): geen formeel verzoek ontvangen.
2. Stichting Jong Dordt (peuterwerk): verzoek in behandeling
3. Stichting Jeugdhaven (peuterwerk): verzoek gehonoreerd.

Ten aanzien van de St. JOC'68 is een verzoek om wachtgeld afgewezen omdat het ontslag niet het gevolg was van subsidiebeëindiging maar van financieel wanbeheer.

Op personeelskosten moet in 1986 nog bezuinigd worden bij de Waagorganisaties en in het buurthuis/opbouwwerk. Voor de Waagorganisaties resteert nog een taakstelling ad. f 66.000,- minus f 26.000,- (herbezettingsgelden) = f 40.000,-. Naar verwachting zal dit zonder gedwongen ontslagen gerealiseerd kunnen worden. Voor het buurthuis/opbouwwerk resteert nog een bezuinigingstaakstelling voor 1986 van f 129.000,- op het personeelsbudget. Hiervan is reeds thans f 28.000,- voldaan. Naar verwachting zal een en ander ook hier zonder gedwongen ontslagen kunnen verlopen, gelet op de ervaringen in de afgelopen anderhalf jaar. Wel loopt het tijdelijk contract van het W.I.W. met een voormalige werknemer van Jong Dordt per ultimo 1985 af. Mocht betrokkene niet tijdig ander werk gevonden hebben, dan acht de gemeente zich in dat geval echter wel wachtgeldplichtig, zo is het W.I.W. te kennen gegeven.

In het volgende hoofdstuk wordt aangegeven welke personeelsformaties in het buurthuis/opbouwwerk nog moeten worden teruggebracht in verband met bezuinigingen resp. herschikking overeenkomstig de gemeentelijke beleidsnota sociaal-cultureel werk.

Zoals gezegd worden wachtgelden betaald uit een door de gemeente gevormde risico-reserve. De wachtgeldcompensatie in verband met de korting op de rijksbijdrage sociaal-cultureel werk wordt gedurende vier jaar aangewend ten behoeve van het randgroepjongerenwerk.

II. SOCIAAL ,CULTUREEL WERK IN DE WIJKEN

2.1. Samenwerking en overleg in de wijken

Tot het wijksgewijs georganiseerd sociaal-cultureel werk rekenen wij het buurthuis/opbouwwerk, het randgroepjongerenwerk, het peuterwerk en het speeltuinwerk. Veelal is er sprake van een goede verstandhouding en samenwerking, soms lijkt men nauwelijks op de hoogte van elkaars bestaan. Op de Staart en in de Vogelbuurt/Indische buurt functioneert één organisatie voor buurthuis/opbouwwerk en peuterwerk. Op de Staart onderhoudt deze organisatie nauwe relaties met het randgroepjongerenwerk. Hetzelfde geldt voor de Vogelbuurt/Indische buurt, waar men bovendien samenwerkt met het speeltuinwerk. In Wielwijk loopt het contact tussen buurthuis- en opbouwwerk stroef. Ook de relatie tussen buurthuiswerk en randgroepjongerenwerk laat daar te wensen over. Van oudsher is er wel een goede verstandhouding tussen buurthuis en speeltuinvereniging in Wielwijk Noord. In Wielwijk Zuid maken opbouwwerk en speeltuinvereniging gebruik van dezelfde accommodatie. Voorlopig heeft het speeltuingebouw daar nog een buurthuisvervangende functie. De roep om een buurthuis in dat gebied neemt echter toe. Dat laatste geldt ook al geruime tijd voor Dubbeldam en het sterk verpauperde gebied Schil Oost met een hoog percentage inwoners van buitenlandse herkomst. In tegenstelling tot de situatie in Wielwijk, is er in de vergelijkbare situatie in Dubbeldam/Stadspolders sprake van samenwerking en goed overleg tussen opbouwwerk en buurthuiswerk.

In Oud Krispijn, Binnenstad/Schil en Sterrenburg wordt nog hard gewerkt aan de integratie van het buurthuis- en opbouwwerk. Wij verwachten dat een en ander nog dit jaar zijn beslag zal krijgen. Van een relatie tussen buurthuis/opbouwwerk enerzijds en de overige vormen van sociaal-cultureel werk in Oud Krispijn (randgroepjongerenwerk, peuterwerk en speeltuinwerk) anderzijds is vrijwel geen sprake. In geen van de andere drie werkvormen in deze wijk lijkt men veel op te hebben met het buurthuis/opbouwwerk aldaar, maar ook tussen die andere werkvormen onderling zijn er geen verbindingen. In Nieuw Krispijn is samenwerking tussen het geïntegreerde buurthuis/peuter/opbouwwerk en de christelijke peuterspeelgroep nog niet tot stand gekomen.. Gebruikmaking van de gesubsidieerde peuterspeelzaal in het buurthuis is subsidievoorwaarde. In het algemeen kan geconstateerd worden dat in alle wijken de peutergroepen met een protestants-christelijke signatuur zich wat afzijdig houden van de rest van het sociaal-culturele werk. Het buurthuis in Nieuw Krispijn schenkt relatief veel aandacht aan de randgroepjongeren in de wijk.

In Crabbehof is van verbindingen tussen het buurthuis/opbouwwerk/ingebouwd peuterwerk enerzijds en het zelfstandige peuterwerk anderzijds geen sprake. Ook is er geen relatie tussen een van deze twee en de speeltuinvereniging. In het gebied Binnenstad/Schil bestaan wel contacten tussen het buurthuis/opbouwwerk en het zelfstandige peuterwerk. In Sterrenburg ontbreken die volledig. Wij sluiten de mogelijkheid niet uit dat de samenwerking op stedelijk niveau in het kader van de dit jaar opgerichte federatie voor peuterwerk, stimulansen zal opleveren voor de wederzijdse contacten in de wijken. De federatie kan in beginsel gebruik maken van de faciliteiten die WIW, CFA en SSKW te bieden hebben.

In onderstaand overzicht wordt een beeld gegeven van de verdeling van de subsidiestroom naar de wijken, gespecificeerd naar verschillende vormen van sociaal-cultureel werk.

SUBSIDIES PER WIJK IN 1985

	Aantal in- woners per 1-1-1985	B/O excl.pers. en fin.adm.	V.E./C.K.	Cult.	Randgroep- jongeren excl.ago- gisch pers.	Peuter- werk	Speel- tuinwerk	Totaal	Aantal agogische beroeps- krachten		
									B/O	CK	Rj
1. Binnenstad/Schil	13.488	166.883	9.000	5.355	-	47.590	-	228.828	6,5	-	-
2. Oud Krispijn	11.815	262.623	74.000	-	11.000	29.310	-	376.933	4,1	1	-
3. Nieuw Krispijn	5.652	149.720	40.000	2.012	-	3.570	-	195.302	2,2	-	-
4. I/Vogelb./LvV	11.516	145.020	-	3.250	14.000	27.491	38.800	218.563	2,7	-	0,5
5. Crabbehof	10.215	86.700	-	3.000	-	15.355	17.400	122.455	2,0	-	-
6. Wielwijk	7.318	189.472	-	-	38.500	14.873	50.650	293.495	3,3	-	0,3
7. Sterrenburg	24.964	111.500	-	3.750	-	91.829	-	207.079	2,4	-	-
8. Dubbeld./Stadsp.	14.570	216.341	-	1.105	-	39.644	-	257.090	1,6	-	-
9. Staart	5.826	166.684	-	2.000	8.000	7.548	-	184.232	2,6	-	0,6
Totaal	105.364	1.494.950	123.000	20.172	71.500	277.210	106.850	2.093.682	27,4	1	1,4
Verspreide be- bouwing	(1.910)										

B/O = buurthuis/opbouwwerk

V.E./C.K. = volwasseneneducatie/combinatiepakket Krispijn

Cult. = projectbijdrage C.C.K. t.b.v. culturele initiatieven van buurthuizen

Rj = randgroepjongerenwerk

In een volgend programma zullen wij een overzicht geven van het sociaal-cultureel subsidie per inwoner in de verschillende wijken, met het oog op een te voeren achterstandsgebiedenbeleid.

2.2. Overleg en ondersteuning op stedelijk niveau

De in dit hoofdstuk genoemde vormen van sociaal-cultureel werk hebben hun eigen stedelijke overleg- en ondersteuningsorganisaties. Het speeltuinwerk en het peuterwerk kennen elk een federatie, die ondermeer als subsidie-kanaal fungeert. De gemeente subsidieert de afzonderlijke speeltuinverenigingen en peuterspeelzalen niet rechtstreeks. Voor het randgroepjongerenwerk wordt de oprichting van een aparte stichting overwogen. Overleg is gaande over taken en statuten. Daarnaast fungeert op stedelijk niveau het S.S.K.W. als begeleidings- en dienstverlenend orgaan ten behoeve van de hele sociaal-culturele sector.

Het S.S.K.W. voert service- en ondersteuningswerkzaamheden uit voor de aangesloten instellingen. Naast de wijkorganisaties voor sociaal-cultureel werk, is ook een groot aantal andere instellingen en groepen aangesloten (ongeveer 150 in totaal). Het streven van het S.S.K.W. om zo adequaat mogelijk de klanten te bedienen stuit op organisatorische problemen; de balie dient immers minimaal 40 uur in de week bemand te zijn. De serviceverlening voorziet in een grote behoefte. Voortdurend wordt gezocht naar mogelijkheden (waaronder apparatuur), om het de klanten naar de zin te maken. We vermelden hier voor de goede orde, dat ten behoeve van het onderdeel service geen subsidie wordt gegeven in de organisatie- en activiteitenkosten; het werkt budgettair neutraal, inbegrepen de investeringen aan apparatuur.

Het S.S.K.W. heeft de ondersteuningsfunctie ten behoeve van het vrijwilligerswerk gedelegeerd aan het Platform. Gelet op de aard van het Platform vragen wij ons af of dit het juiste forum is om aan te delegeren. Met het S.S.K.W. zal over deze kwestie contact worden opgenomen.

De stichting C.F.A. startte in 1985. De directe aanleiding voor oprichting is gelegen in de noodzaak tot bezuiniging. De totale sector diende op de post administratie- en accountantskosten f 22.000,- te besparen. Door middel van efficiëntiemaatregelen (het gehele beheer en de controle in één hand) bij de C.F.A. zal deze bezuiniging daadwerkelijk gerealiseerd worden. De totstandkoming van een centrale financiële administratie waarbij aangesloten instellingen c.q. penningmeesters, op een éénduidige heldere en controleerbare wijze gedwongen worden de penningen te beheren, is een heugelijke ontwikkeling.

De drie instellingen, die thans nog niet van de C.F.A.-diensten gebruik maken (Stichting Jeugdhaven, Stichting Sociaal-Cultureel Werk Sterrenburg en S.S.K.W.) overwegen zich eveneens aan te sluiten. De gemeenteraad heeft de stichting C.F.A. tijdelijk erkend, in afwachting van de totstandkoming van een geïntegreerde stedelijke ondersteuningsorganisatie voor sociaal-cultureel werk.

De stichting Werkgeversinstituut ten behoeve van Welzijnswerkers (W.I.W. vervult van oudsher de werkgeversfunctie voor de wijkopbouworganen, de consultants stadsvernieuwing en later ook voor het S.S.K.W. Thans hebben, op drie na, alle sociaal-culturele wijkorganisaties hun personeel bij het W.I.W. ondergebracht. De resterende drie (Kat. Stichting voor S.C.W. en S.O., Stichting Jeugdhaven en Stichting S.C.W. Sterrenburg) overwegen eveneens aansluiting bij het W.I.W. Het W.I.W. heeft inmiddels meer dan vijftig personen op de loonlijst. Dat aantal kan tot 70 uitgroeien, als ook de laatste drie wijkorganisaties zich aansluiten. Van de 70 hebben 15 een volledige baan. De overige 55 werken in deeltijd, variërend van 3 uur (huishoudelijk medewerkster) tot 32 uur per week. In verband met de toename van de werkzaamheden vraagt het W.I.W. subsidie voor een personeelsfunctionaris (20 uur per week). Het werk gebeurt nu nog steeds door drie vrijwilligers, daarin slechts bijgestaan door een administratieve kracht. Het is duidelijk dat hier iets aan moet gebeuren, maar in de concept-meerjarenbegroting van de gemeente zijn hiervoor geen gelden gereserveerd. Een ondernemingsraad dient, wettelijk verplicht, ingesteld te worden en het streven is erop gericht deze met ingang van 1 januari 1986 te laten functioneren.

In 1985 wordt een begin gemaakt met het vergroten van de beleidsruimte van het W.I.W. Overige personeelskosten (= secundaire arbeidsvoorwaarden) worden niet langer van geval tot geval en gedetailleerd geregeld en voorgeschreven door het College, bijvoorbeeld bij vervanging tijdens ziekte (van niet-agogisch personeel). Door middel van een afkoopsom ten behoeve van onder meer studiekosten wordt dit nu aan het W.I.W. overgelaten. Het ligt in ons voornemen om met de betrokken instelling te overleggen op welke wijze ook andere zaken onder de eigen verantwoordelijkheid afgehandeld kunnen worden.

Tenslotte vindt vanuit het stedelijk niveau tevens de technische advisering plaats aan bewonerscomité's met betrekking tot woning- en buurtverbetering, in nauwe relatie met het opbouwwerk in de wijken. Ook hier kampt men met een tekort aan personeel. De provincie is, mede op ons verzoek, tijdelijk ingesprongen met een subsidie voor een hele formatieplaats. Dit subsidie loopt echter per 1 oktober 1985 af. De gemeente is gevraagd de subsidiëring met ingang van die datum over te nemen. Wellicht kunnen de herbezettingsgelden voor capaciteitsproblemen bij het W.I.W. en de consultants een oplossing bieden, een en ander met inachtneming van het gemeenteraadsbesluit over de integratie van de stedelijke ondersteuning.

De gemeenteraad besloot in juli 1983 met ingang van uiterlijk 1 januari 1986 nog slechts één stedelijke organisatie te subsidiëren ten behoeve van de ondersteuning van het sociaal-culturele werk. Tot dusver zijn de gesprekken hierover met de betrokken organisaties moeizaam verlopen. De C.S.O. heeft B. en W. inmiddels geadviseerd om

1. in beginsel - behoudens kleine amenderingen - akkoord te gaan met de door de instellingen ontworpen statuten voor een door hun voorgestane stichting "Federatie Hof 10";
2. deze stichting met ingang van 1 januari 1986 te subsidiëren, onder gelijktijdige beëindiging van de subsidiëring van W.I.W., S.S.K.W. en C.F.A.;
3. het subsidie aan de nieuwe stichting als volgt te specificeren:
  - het maximale subsidiebedrag in de totale huisvestingslasten van de stichting
  - het subsidie in de organisatie- en activiteitenkosten zal worden ver-
bijzonderd naar activiteitenclusters, voor zover deze kosten als
zodanig daaraan zijn toe te rekenen (geoomerkt).
  - het maximale subsidiebedrag in de personeelskosten, gespecificeerd
naar uren administratieve ondersteuning (A-functies) en uren
inhoudelijke ondersteuning, gefixeerd op het niveau 1985, met
uitzondering van in 1985 tijdelijk subsidiabele formatieplaatsen;
4. aanvragen om subsidieverhoging in een van de genoemde kostensoorten pas
in behandeling te nemen, nadat de administratieve ondersteuning binnen
de stichting volledig is geïntegreerd onder rechtstreekse verantwoorde-
lijkheid van de stichting.

De totale subsidiabele formatie voor administratieve ondersteuning incl. service bedraagt thans 153 uur per week. Daarvan is 85 uur in dienst van het W.I.W. en 60 uur in dienst van de gemeente. Over 8 uur is nog geen beslissing genomen, in afwachting van de integratie van de administratieve ondersteuning.

De "Hoforganisaties" zijn in 1985 doende buiten de besprekingen met de gemeente om gezamenlijk op te treden. Jaar- en ledenvergaderingen van W.I.W., Platform en C.F.A. worden op één avond en met één agenda gepland. De proefperiode van een jaar startte 3 juni 1985, en bij wetslagen betekent dit een aanmerkelijke verzakelijking en tijdsbesparing.

Voorlopige maximale subsidievaststelling 1985.

	personeel	huisvesting	organisatie/ activiteiten	fin.adm.	totaal
WIW/STOK	1.600.000	73.400	33.600	C.F.A.	1.707.000
SSKW	(82.629)*	WIW	42.350	7.000	49.350
CFA	-	WIW	-	72.840	72.840
	<u>1.600.000</u>	<u>73.400</u>	<u>75.950</u>	<u>79.840</u>	<u>1.829.190</u>

* Het betreft hier de personeelslasten van ambtelijk personeel, gedetacheerd bij het S.S.K.W. Dit bedrag maakt geen deel uit van het subsidie.

2.3. Buurthuis/opbouwwerk

1983

Het jaar 1983 stond in het teken van de bezuinigingen en de discussie over de "nota sociaal-cultureel werk in Dordrecht", die op 13 juli van dat jaar door de raad werd vastgesteld.

Maanden van voorbereiding gingen vooraf aan de nota; binnen het Stadskantoor en binnen de instellingen. Massaal bezochte hoorzittingen en participatie-avonden, een sprekerslijst met tientallen namen, berustende, bezorgde en boze instellingen, bepaalden het beeld van de eerste helft van 1983.

De discussie rond het te voeren beleid werd bemoeilijkt vanwege de bezuinigingsronden. De reorganisatie van het buurthuis/opbouwwerk hield tevens een bezuiniging in van f 486.000,- te realiseren in 1986, inbegrepen een daling van het aantal formatieplaatsen met 2,4. Hiermee werd de daling van de rijksbijdrage 1983 ad. f 116.000,- en de 14% operatie van de gemeente geëffectueerd. Het buurthuis/opbouwwerk bleef verschoond van doorberekening van de daling van de rijksbijdrage sociaal-cultureel werk met ingang van 1984.

De topics van de nota herhalen we:

1. buurthuiswerk en opbouwwerk dienen ruimtelijk en organisatorisch te integreren;
2. een herverdeling van middelen vindt plaats aan de hand van "achterstandscriteria" per verzorgingsgebied;
3. beroepsmatige ondersteuning per verzorgingsgebied bestaat uit een basisformatieplaats (40 uur in de week) en kan aangevuld worden met additionele krachten (afhankelijk van de achterstandssituatie) en projectmedewerkers (afhankelijk van stadsvernieuwingsprojecten);
4. basissubsidies worden onderscheiden, naast additionele- en projectbijdragen;
5. per verzorgingsgebied is voortaan één geïntegreerde wijkorganisatie voor sociaal-cultureel werk subsidiabel;
6. activiteitenprogramma's worden marginaal getoetst en een afkoopsom voor organisatie- en activiteitenkosten wordt ingevoerd.

Vaststelling van de beleidsnota leidde tot een prioriteitvolgorde aan de hand waarvan de beschikbare formatieplaatsen herschikt zouden worden. Prioriteit werd gelegd bij de vervulling van de basisformatieplaatsen; per instelling/verzorgingsgebied 40 uur agogische ondersteuning. Op basis van natuurlijk verloop werd en wordt herschikt.

In Krispijn werd de sociaal-culturele sector betrokken bij de ontwikkelingen rond onderwijsstimulering. Onder de naam Combinatiepakket Krispijn, ontwikkelden scholen, buurthuiswerk, opbouwwerk, bibliotheek en de Waaginstellingen beleid, opdat onderwijsachterstanden bij kinderen, waaronder kinderen van culturele minderheden, ingelopen wordt. Het experiment wordt bekostigd door de ministeries van Onderwijs en W.V.C.

Extra personeel wordt aangesteld voor de duur van het project: twintig uur ten behoeve van buurthuis Brouwersdijk en twintig uur ten behoeve van het opbouwwerk, waarmee de sociaal-culturele activiteiten en ontwikkelingen gecoördineerd worden.

De decentralisatie van bevoegdheden van de rijksoverheid naar de gemeente, leidde tot de start van een driepartijenoverleg; bonden van werkgevers en werknemers treffen regelmatig het gemeentebestuur in de persoon van de wethouder voor samenlevingsopbouw. De startfase leverde teleurstellingen op voor de bonden; het driepartijenoverleg werd niet of te laat gehoord bij de voorbereiding van de nota sociaal-cultureel werk en bij de nota peuterspeelzalen. Momenteel functioneert het overleg, naar wij menen, voor alle betrokkenen naar behoren.

De omvang van de prijscompensatie, die in 1983 werd ingeleverd door de functionarissen bij het sociaal-cultureel werk, werd pas aan het eind van dat jaar bekend. Structureel vloeide een deel van deze middelen terug naar de gemeente en kwamen deze middelen ten goede aan het randgroepwerk (agogische ondersteuning en vakkrachten ten behoeve van begeleiding op de werkvloer) alsmede aan de Waaginstellingen (het ongedaan maken van een bezuinigingstaak op de personeelsformatie). Incidenteel beschikbare middelen, vanwege de niet bestede prijscompensatie over 1983, werden ter beschikking gesteld voor aanpassingen aan sociaal-culturele accommodaties. Investeringsen waren noodzakelijk bij die accommodaties waar opbouwwerk en buurthuiswerk ruimtelijk dienden te integreren (Jeugdstad, Stoof, Duodalf), alsook voor het randgroepjongerenwerk op de Staart. De bonden van werkgevers en werknemers waren fel gekant tegen deze wijze van besteding, daar het personele middelen zijn, die principieel ten behoeve van personeel besteed dienen te worden, ook als dat maar tijdelijk is.

In het najaar van 1983 werd de goede gewoonte van begrotingsgesprekken weer opgepakt. Ambtenaren troffen besturen van instellingen en spraken het functioneren van de instellingen door; het activiteitenaanbod, de prioriteiten bij de bepaling van de doelgroepen, de interne organisatie, de democratiseringseisen, en, actueel in 1983, de voortgang van de integratie tussen buurthuiswerk en opbouwwerk.

Stichting Jong Dordt is met ingang van 1 januari 1985 in liquidatie. Deze stichting opereerde als een stedelijke instelling met werkeenheden in Oud- en Nieuw Krispijn en in de Binnenstad. De werkeenheden verzelfstandigden, en ontvingen erkenning van de gemeenteraad.

De nieuwe rechtspersonen sloten zich aan bij de Stichting Werkgeversinstituut ten behoeve van welzijnswerkers en de Stichting Centrale Financiële Administratie, het betreft de Duodalf, Brouwersdijk, 't Hobbeltje. Ook de nieuwe Stichting Welzijnswerk Crabbehof sloot zich aan bij het W.I.W. en C.F.A.

Op 27 augustus opende buurthuis 't Erfje in Stadspolders haar deuren. Een heuglijke gebeurtenis, daar de noodzaak van een sociaal-culturele voorziening, die van het begin af aan in de planning van de wijk was opgenomen hiermee werd erkend. De buurtbevolking nam enthousiast en daadkrachtig bezit van haar buurthuis. In de startfase lag het niet in het vermogen van de gemeente om beroepsmatige ondersteuning beschikbaar te stellen. Pas halverwege 1984 zijn door middel van vrijwillige herschikking de eerste twintig uren beschikbaar gekomen.

Hetgeen lukte in Stadspolders, mislukte in Dubbeldam. Grootse plannen van het opbouworgaan aldaar, gesteund door de enthousiaste jongerengroep en bereidwillige buurtbewoners, strandden. De nieuwe Basseret hield de onderwijsbestemming, het clubgebouw van Mok bleek niet te voldoen en nieuwbouwplannen aan de Elzenlaan stuitten op financiële grenzen. De roep om uitbreiding van beschikbare ruimte houdt echter onverminderd aan.

Sinds 1 januari 1983 functioneren op de Staat twee sociaal-culturele instellingen. Het opbouwwerk en het buurthuiswerk zijn daarin geïntegreerd. De zelfstandige ruimte voor het infokantoor is niet langer subsidiabel.

1985

In 1985 wordt voortgegaan met de effectuering van de nota sociaal-cultureel werk, alsmede de bezuinigingen die op de sector drukken.

In drie wijken zijn de instellingen nog doende de integratie van buurthuis- en opbouwwerk te verwezenlijken:

- Sterrenburg: men deelde mee rond 1 augustus 1985 de integratie gereed te hebben. Ingrijpende ruimtelijke wijzigingen treden niet op. De instellingen lieten onlangs weten vooreerst met ingang van 1 januari 1986 met de integratie gereed te zijn.
- Oud Krispijn: de instellingen pogen eveneens rond de zomer de organisatorische integratie rond te hebben, opdat twee subsidiabele instellingen in de begrotings- en planningscyclus 85/86 kunnen participeren: Brouwersdijk voor Noord en 't Hobbeltje voor Zuid. Ruimtelijk bestaat er nog onduidelijkheid. Het opbouwwerk zou mogelijk kunnen integreren bij buurthuis Brouwersdijk, maar het experiment "onderwijsstimulering" (Combinatiepakket Krispijn) neemt vooralsnog daar de ruimte in beslag.
- Binnenstad: Organisatorische integratie tussen buurthuis- en opbouwwerk stuitte op inhoudelijke tegenstellingen. Na de effectuering van de ruimtelijke integratie op 22 maart 1985 gaan we er vanuit dat men met ingang van 1 januari 1986 een geïntegreerde wijkorganisatie heeft kunnen creëren.
- In Dubbeldam en Wielwijk-Zuid werd het wijkopbouwwerk erkend en subsidiabel gesteld, zonder de dwang om onderdeel uit te maken van respectievelijk de verzorgingsgebieden Stadspolders/Dubbeldam en Wielwijk en zonder dat er sprake is van mogelijkheden voor buurthuiswerk. Daarvoor blijft men voorlopig aangewezen op resp. Stadspolders en Wielwijk-Noord.

De hervérdeling van middelen afkoopsom organisatie- en activiteitenkosten vindt in 1985 voor de eerste keer plaats. Hiermee worden in één keer alle historisch gegroeide verschillen weggeveegd, op basis van de zo objectief mogelijk gewogen achterstandscriteria. Voor verschillende instellingen heeft dit enorme gevolgen; daling van het organisatie- en activiteitsubsidie met 30% betekent immers een forse aderlating. Relatief (rekening houdend met de bezuinigingen) is de herverdelingsoperatie ten gunste van met name de verzorgingsgebieden in Krispijn en de Binnenstad.

Personeel

De formatieplaatsen die als projectbijdrage toegewezen worden aan de verschillende verzorgingsgebieden waar stadsvernieuwing plaatsvindt (totaal betreft het 5,3 formatieplaatsen) zijn door natuurlijk verloop conform het gestelde beleid toegewezen. In 1985 vindt geen nieuwe toewijzing plaats. In 1987 zal aan de hand van het gemeentelijk beleid inzake achterstandsgebieden een nieuwe herverdeling van deze 5,3 formatieplaatsen vastgesteld worden.

Hieronder volgt een overzicht van de stand van zaken met betrekking toterschikking en bezuinigingen in de agogische personeelsformaties per medio 1985, in vergelijking met de norm, zoals die is aangegeven in de nota sociaal-cultureel werk.

	1-6-1985	Normformatie	Afwijking
Binnenstad/Schil	5,50 (1)	6,5	- 1,00 (1)
Oud Krispijn	4,00	4,1	- 0,10
Nieuw Krispijn	2,25	2,2	+ 0,05
I/Vogelbuurt/LvV	2,10 (2)	2,7	- 0,60 1-1-86
Crabbehof/Zuidhoven	2,40	2,0	+ 0,40
Wielwijk	4,30	3,3	+ 1,00 (3)
Sterrenburg	2,50 CIIB	2,4	+ 0,10
Dubbeldam/Stadspolders	1,20 CIIB	1,6	- 0,40 1-1-86
Staart	2,00	2,6	- 0,60
Stedelijke ondersteuning	3,70 (4)	2,7	+ 1,00 1-12-85 (4)
	<u>29,95</u>	<u>30,10</u>	<u>- 0,15</u> CIIB

- 1) Exclusief Turkse bewonersondersteuning; de afwijking heeft betrekking op de basisformatieplaats voor het nog niet gerealiseerde buurthuis in Schil Oost.

In de personeelsformatie van de St. Bewonersondersteuning in de Binnenstad/Schil wordt een formatieplaats opbouwwerk mede gebruikt voor technische ondersteuning. Oorspronkelijk startte deze functie (provinciale bijdrage) met de poging agogische en technische kwaliteiten te verenigen. Het zwaartepunt werd bij het voortschrijden van de tijd noodgedwongen meer bij de technische ondersteuning gelegd, zodat náást de formatieplaats bij STOK, in de praktijk een tweede formatieplaats voor technische ondersteuning beschikbaar is. Dit heeft geleid tot werkafspraken tussen de stichting Bewonersondersteuning en het GKO: de stedelijke consultants werken niet in het gebied binnenstad/schil.

Ten tijde van de vaststelling van de nota sociaal-cultureel werk gingen wij er nog vanuit dat het hier ging om een "gewone" opbouwwerker, zij het met een technische opleiding, die deel uitmaakte van de pool van 5,3 arbeidsplaatsen, die tijdelijk als extra projectbijdrage aan wijkorganisaties in stadsvernieuwingsgebieden worden toegevoegd. Wij menen thans dat er aanleiding is om de nota op dit punt aan te passen aan de bestaande werkelijkheid en wel in deze zin, dat het aantal stedelijke consultants met een halve formatieplaats wordt uitgebreid (van 1 naar 1,5)

ten laste van de pool van opbouwwerkers, die dan met een halve formatieplaats wordt verminderd (van 5,3 naar 4,8).

Via het fonds stadsvernieuwing wordt getracht het aantal door de gemeente gesubsidieerde formatieplaatsen voor technische ondersteuning van 1,5 op 3,5 te brengen (voor de hele stad). De gemeenteraad heeft intussen besloten om deze uitbreiding vooralsnog tijdelijk over de periode 1/10 t/m 31/12/1985 mogelijk te maken.

- 2) Exclusief 0,3 CIIB in het kader van het randgroepjongerenwerk (begrotingspost 520.10.40).
- 3) De afwijking heeft betrekking op de maatschappelijke werkfunctie (1,4 CIIB).
- 4) Inclusief Turkse bewonersondersteuning; de afwijking heeft betrekking op een tijdelijke medewerker (1,4 CIIB) bij het W.I.W., wiens contract per ultimo 1985 afloopt, waarna de nog niet geheel ingevulde basisformatieplaatsen op volle sterkte gebracht kunnen worden.

Uit het overzicht blijkt, dat de totale personeelscapaciteit, uitgedrukt in formatieplaatsen, nog 0,15 formatieplaats CIIB (of 6 uur per week) onder de norm ligt. Deze uitbreiding moet betaald worden uit de beëindiging van de subsidiëring van hogere functies (M, SA, L en OC). Daarvoor in de plaats komen lagere functiecodes (OB en CIIB). Uit die functie-omzetting moet per 1-1-1986 eveneens betaald worden 0,35 CIIB (binnenstad/schil) wegens het wegvallen van een provinciaal subsidie in die kosten. De totale opbrengst van de functie-omzetting wordt als volgt berekend:

Binnenstad/Schil	van 1,5 OC	naar 1,5 OB	: 0,40 CIIB
Oud Krispijn	van 1,0 OC	naar 1,0 OB	: 0,27
Wielwijk	van 1,0 M	naar 1,0 CIIB	: 0,40
	van 1,0 LIIIA	naar 1,0 CIIB	: 0,18
Crabbehof	van 1,0 LIIIA	naar 1,0 CIIB	: 0,18
Stedelijke ondersteuning	van 1,0 SA	naar 1,0 CIIB	: 0,40
			<u>1,83</u>
Af ten behoeve van herbezetting			0,50
Bezuiniging			<u>1,33</u> CIIB

Te bezuinigen resteert in 1986 volgens de gemeentelijke meerjarenbegroting nog f 129.000,-. Daarvan is inmiddels f 28.000,- gerealiseerd. Sinds de bezuinigingen is de werkgelegenheid in de sector met 4,82 arbeidsplaatsen CIIB teruggelopen. De totale bezuinigingstaakstelling (exclusief omzetting hogere functiecodes) bedroeg 6,50 zodat nog te realiseren resteert 1,68 formatieplaats CIIB ofwel ca. f 102.000,-. Aangezien nog max. f 80.000,- door de sector kan worden opgebracht via verlaging functiecodes (1,33 CIIB) stellen wij voor het verschil ad f 21.000,- op te vangen door aanwending van herbezettingsgelden, teneinde de normformatie overeenkomstig de nota sociaal-cultureel werk te kunnen handhaven

Naast de bezuinigingstaakstelling in de personele sfeer resteert aan bezuinigingen alleen nog een bedrag van f 10.000,- dat per 1 januari 1986 zal worden gerealiseerd door het niet toepassen van het accrès (een soort inflatiecorrectie of prijscompensatie) op de subsidies in de organisatie- en activiteitenkosten.

In 1985 wordt de arbeidstijdverkorting geëffectueerd (a.t.v.). Werknemers leveren 5% werktijd in met behoud van salaris. Voor het bezetten van de werktijd zullen middelen beschikbaar gesteld worden. Onze beslissing over de wijze van de inzet zal mede afhangen van het advies dat de bonden van werkgevers en -nemers uitbrengen.

Er bestaan onevenredige verschillen in het gesubsidieerde schoonmaakpersoneel bij de instellingen.

Deze categorie functionarissen was niet in het herverdelingsplan opgenomen. Het ligt in ons voornemen om in het najaar een herverdeling hiervoor vast te stellen op budgettair neutrale wijze. De noodzaak voor herverdeling is groot. Brouwersdijk en Boogjes ontvangen hiervoor tot dusver geen subsidie.

Er moet een subsidieregeling voor buurthuis/opbouwwerk komen. Het ligt in ons voornemen om de voorbereidingen hiertoe in 1985 te starten. Oorspronkelijk waren wij voornemens deze regeling op 1 januari 1986 in werking te laten treden, doch deze termijn is te optimistisch gesteld. 1 januari 1987 stellen wij nu als ingangsdatum, mede in afwachting van de nieuwe welzijnswet.

Bij het coördinerende ministerie van Binnenlandse Zaken is in 1985 het verzoek van onze gemeente in behandeling inzake additionele ondersteuning ten behoeve van "probleem-cumulatie-gebieden". Twee wijken zijn voorgedragen: Binnenstad Oost/Vogelbuurt en Krispijn/Wielwijk. Activiteiten zouden ontplooid moeten worden om de "opstapelende en samenhangende problemen" op te lossen. Het gaat daarbij om een samenhangende benadering van onderwijsstimulering (in het verlengde van het bestaande combinatiepakket Krispijn), werklozenzorg en werkgelegenheidsprojecten, buurthuis/opbouwwerk, peuterwerk, groenvoorzieningen en stadsvernieuwing. Het G.A.B. (Gewestelijk Arbeidsbureau) en de gemeente hebben voorshands de beschikking over extra middelen ten behoeve van werklozenzorg en werkgelegenheidsprojecten. Over de honorering van de totale aanvraag van de gemeente is niets bekend. Inmiddels is op de secretarie een ambtenaar gedeeltelijk vrijgesteld om een en ander te coördineren. Na berichten van de rijksoverheid zullen wij in contact treden met betrokken instellingen in de betreffende wijken.

Het Sociaal Geografisch Bureau (S.G.B.) bracht in februari 1985 rapport uit met betrekking tot "onderzoek sociaal culturele activiteiten in Dordrecht; beeld en deelname". De feitelijke kwantitatieve gegevens en interpretaties zullen de raad worden aangeboden. Beleidsinhoudelijke consequenties zullen door de Coördinatiecommissie Samenlevingsopbouw worden voorbereid, na overleg met betrokken instellingen. Wij gaan ervan uit dat voor 1 januari 1986 de C.S.O. hierover het College zal adviseren.

In 1985 wordt herdacht dat het buurthuiswerk honderd jaar geleden in Nederland zijn intrede deed.

Voor de berekening van de voorlopige maximale vaststelling voor 1985 voor het buurthuis- en opbouwwerk gelden de volgende uitgangspunten:

- Personeel:
  - 100% van de goedgekeurde stafformatie
  - bij verschillende instellingen is een regeling getroffen voor het niet-subsidiabele personeel; de lasten die hiermee gepaard gaan worden verrekend met het subsidie voor organisatie- en activiteitenkosten t.g.v. St. WIW.
- Huisvesting
  - 100% van de lasten
  - met dien verstande dat voor verscheidene posten een maximum geldt: bijv. de overige huisvestingskosten.
- Energie
  - 100% van een geïndexeerd percentage (90%) op basis van de werkelijke kosten, over de afgelopen jaren.
- Administratie- en accountantskosten
  - 100% tot een vastgesteld maximum.
  - de meeste instellingen dragen dit subsidie af aan de C.F.A.; in het overzicht is dit aangegeven. In 1985 wordt in totaal t.o.v. 1984 f 22.000,- bespaard.
- Afkoopsom organisatie en activiteitenkosten
  - een vast bedrag van f 10.000,- per geïntegreerde organisatie voor buurthuis/opbouwwerk, vermeerderd met een vastgesteld percentage van het overigens beschikbare budget voor dit subsidie, na aftrek van de kosten van vaste afschrijvingen, overeenkomstig de volgende verdeelsleutel:

Binnenstad	20,2 %
Oud Krispijn	15
Nieuw Krispijn	9,1
Wielwijk	9,8
Crabbehof	7,7
Vogelbuurt	11,6
Sterrenburg	11,6
Dubbeldam/Stadspolders	7,3
Staart	7,7
  - met dien verstande dat het als afkoopsom berekende subsidiebedrag in een aantal vallen nog wordt verhoogd met een subsidie in de kosten van vaste afschrijvingen (Stadspolders, Duodalf, Driesprong, 't Hobbeltje).

De totale lasten van het buurthuis/opbouwwerk en de dekking daarvan uit gemeentesubsidies en overige eigen inkomsten vertonen in 1985 het volgende beeld.

WIJK (aantal werkgebieden)	TOTALE LASTEN excl. personeel	SUBSIDIES				EIGEN INKOMSTEN	
		pers.kosten	huisv.kosten (aantal acc.)	fin.adm. org./act. (aantal org.)	totaal		
1. Binnenstad/Schil	280.555	229.100	114.323 (3)	18.826	52.560 (2)	166.883	113.672
2. Oud Krispijn (2)	397.401	WIW	215.473 (3)	CFA	47.150 (3)	262.623	134.800
3. Nieuw Krispijn	301.713	WIW	127.602 (1)	CFA	22.118 (1)	149.720	152.000
4. I-Vogelb/LvWolk	251.621	WIW	109.895 (2)	CFA	35.127 (1)	145.022	106.600
5. Crabbehof/Zh	155.234	WIW	78.370 (1)	CFA	8.330 (1) +	86.700	58.000
6. Wielwijk (2)	369.706	292.000 *	165.682 (2)	8.600	23.790 (2)	189.472	180.234
7. Sterrenburg	319.293	172.285	79.600 (2)	7.000	31.900 (2)	111.500	197.793
8. D.dam/Stadsp. (2)	356.844	WIW	193.311 (2)	CFA	23.030 (2)	216.341	140.500
9. Staart (2)	325.182	WIW	132.940 (2)	CFA	33.744 (2)	166.684	158.500
Totaal		693.385	1.217.201	34.426	277.749	2.222.761	1.217.500

* excl. f 15.000 t.l.v. risicoreserve

+ In dit bedrag is niet verwerkt de overboeking ad. f 13.115,- naar het WIW i.v.m. kosten niet subsidiabel personeel.

Wij maken een voorbehoud met betrekking tot de cijfers betreffende totale lasten en de eigen inkomsten van de instellingen. Aan de hand van een analyse van de rekeningcijfers zullen wij trachten een zo getrouw mogelijk beeld te krijgen van deze cijfers.

Teneinde vertekening te voorkomen zijn de subsidies in de kosten van de financiële administratie en in de personeelskosten, die thans in drie gevallen nog rechtstreeks naar buurthuisorganisaties gaan, niet in de totaalstellingen betrokken.

Werkplannen

De organisaties voor buurthuis/opbouwwerk dienen jaarlijks hun activiteiten overzicht in. Marginale toetsing vindt plaats om te beoordelen of een instelling in enige mate aan de verwachtingen voldoet inzake de activiteiten voor specifieke doelgroepen. Deze doelgroepen immers (bejaarden, jongeren, culturele minderheden etc.) en ook stadsvernieuwingsprojecten zijn aantoonbaar in de verschillende wijken aanwezig en resulteerden in een verdeelsleutel voor de toewijzing van subsidies. Via die verdeelsleutel voert de gemeente een bescheiden achterstandsgebiedenbeleid.

Alle programma's van de instellingen kennen een groot aantal recreatieve activiteiten, die gericht zijn op ontspanning en ontmoeting. Dit aanbod wordt door de jaren heen op uitstekende wijze verzorgd, voorziet in een behoefte en vindt erkenning in de nota sociaal-cultureel werk. Vanuit het buurthuiswerk worden tevens muziek- en andere creativiteitsactiviteiten gestimuleerd.

Hieronder worden die activiteiten per instelling/verzorgingsgebied genoemd die gericht zijn op de "specifieke doelgroepen" zoals in de nota "Plussen en Minnen" vastgesteld. Wij gaan er overigens vanuit dat aan de behoeften van deze doelgroepen ook reeds door middel van de algemene recreatieve activiteiten, althans ten dele, wordt tegemoet gekomen.

Binnenstad/Schil

Boogjes en Praathuis kennen geen activiteiten gericht op een bijzondere achterstandsgroepering. Kinderactiviteiten (recreatief en creatief) zijn voorhanden. Boogjes start in 1985 met nieuwe activiteiten als burenhulp en info-avonden, waarmee wellicht de oudere buurtbewoners extra aandacht wordt gegeven. In het Praathuis komen vanouds veel bejaarden uit de Bleijenhoek en omgeving. Jeugdstad en de Marokkaanse jongerenvereniging verzorgen (samen met de SOBBW) een marokkaanse week. Voor jongeren in de binnenstad worden vormingsactiviteiten gestart. Het aantal creatieve activiteiten is formidabel en bestaat reeds jaren. Het opbouwwerk (SBO) biedt ondersteuning op organisatorisch en technisch gebied aan bewonerskomitees in het kader van stadsvernieuwingsprojecten.

De Stichting Bewonersondersteuning heeft zich tot de gemeente gewend voor uitbreiding van de staf. Buurtkomitees kunnen door de uitbreiding van het aantal stadsvernieuwingsprojecten in de binnenstad niet langer voldoende door de beschikbare formatie ondersteund worden.

De gif in de grond rond de Lijnbaan leidde er toe dat de SBO de beschikking heeft over middelen (afkomstig van de provincie) om extra deskundigheid aan te trekken, opdat bewoners deskundig geadviseerd kunnen worden. De Turkse buurtbewoners kunnen terecht bij een turks sprekende opbouwwerker.

Een groot deel van de werktijd wordt besteed aan individuele hulpverlening (22% van twee functionarissen).

Samenwerking is opgebouwd met het Buro voor Rechtshulp, SOBBW, GSD en GAK. Anti-racisme en anti-discriminatie activiteiten (scholing, discussie en deelname anti-discriminatie-activiteiten) vormen een opvallende bezigheid.

Een nieuwe activiteit behelst het onderwijsvoorrangsbeleid. Het welzijnswerk, tesamen met bibliotheek en VU/CE en scholen, zullen trachten onderwijsachterstanden in te lopen.

Toetsing leert dat aan de verwachtingen tegemoet wordt gekomen. De bevolkingsgroeperingen kunnen alle terecht, inclusief de bejaarden, jongeren, kinderen en culturele minderheden. Het aanbod sluit aan op de overige voorzieningen die eigen zijn aan het centrum van een stad (Bibelot, SOBBW, vrouwenhuis, commerciële circuit).

Ook vrouwenactiviteiten worden verricht (al jaren), doch niet met een uitdrukkelijk emanciperend, maar met een creatief oogmerk.

Twijfels bestaan over de rol van het opbouwwerk als individuele hulpverleningsinstelling omdat wij in zijn algemeenheid van mening zijn dat opbouwwerk zich niet bezig dient te houden met individuele hulpverlening. Dit neemt niet weg dat wij begrip hebben voor het feit dat individuele hulpverlening soms onontkoombaar is.

Oud Krispijn

Aan de verschillende doelgroepen wordt door 't Hobbeltje, Brouwersdijk en Info Krispijn aandacht besteed. Naast de activiteiten voor peuters, kinderen en ouderen, springen de tieneractiviteiten en de activiteiten voor culturele minderheden in het oog.

- De participatie in het Combinatiepakket Krispijn (=onderwijsstimulering) leidt tot vormende en creatieve bezigheden en tot huiswerkhulp voor de tienerleeftijd.
- Het zijn vooral de vrouwen en in mindere mate de jongeren uit de culturele minderheden waarop educatieve activiteiten gericht zijn: taalles turks, marokkaans en nailessen (turks, marokkaans en antilliaans).

De ouderen in de wijk kunnen eveneens in beide buurthuizen terecht. In samenwerking met de Klockelaer zijn er ontspanningsmogelijkheden en bewegingsactiviteiten (Mensendieck). In de Brouwersdijk is er de extra service van pedicure en kapster (niet commercieel, uitsluitend voor ouderen).

Het Info Krispijn kent een scala van stadsvernieuwingsprojecten, buurtverbeteringsactiviteiten en buurtacties. Het Info verzorgt tevens de coördinatie van de onderwijsstimuleringsactiviteiten van de welzijnsinstellingen.

De vermelding van de alcohol- en drugsverslaving als aandachtspunt van het Info is opvallend. Evenals in 1984 vermeldt men de bestrijding ervan als activiteit. Op welke wijze dit geschiedt, buiten de doorverwijzing, is niet duidelijk.

Toetsing leert dat er in Oud Krispijn een overvloedig en samenhangend activiteiten-aanbod wordt verzorgd. Elke doelgroep komt aan bod. Er is een duidelijke prioriteit zichtbaar voor tieners en oudercommissies in het kader van de onderwijsstimulering. Een deel van de tijd zal in 1985 worden besteed aan de organisatorische integratie van buurthuis- en opbouwwerk.

Nieuw Krispijn:

De Duodalf reageerde teleurgesteld op het sociaal-cultureel programma 1984 waarin gesteld werd dat "een vrij traditioneel beeld bestaat: weinig pretentieve activiteiten". Men deelde het College mee dat de vrijwilligers zich niet uitsloven om vervolgens dergelijke laatdunkende taal aan te moeten horen.

Zo was het dus niet bedoeld van de zijde van de gemeente. Het verzorgen van traditionele buurthuisactiviteiten, zoals die al decennia bekend zijn, is een hele klus. Het beeld van de Duodalf op dit moment toont dat dit op uitstekende wijze geschiedt. Wij benadrukken hierbij dat in alle buurthuizen het merendeel aan activiteiten "traditioneel" is en op het recreatieve vlak ligt.

In de Duodalf zien we bijvoorbeeld een geschakeerd beeld van creatieve activiteiten: handenarbeid, bloemschikken, volksschilderen en fotografie, dat wil zeggen activiteiten, die door de jaren heen worden aangeboden. Daarnaast zien we een "vrouwendiscussiegroep" en pogingen om tot activiteiten voor buitenlanders te komen.

Sinds 1984 verzorgt de Duodalf zowel opbouwwerk als buurthuiswerk. De buurtcomitees (Bloemenbuurt, renovatie en woningverbetering) alsmede actiegroepen (overlast spoorlijn, democratisering G.W.B.) worden beroepsmatig ondersteund.

Er is een goede samenwerking tussen het buurthuis en het onderwijs: met name de peuterspeelzaal-kleuterschool; project Emmaplein en het muziekproject. Het buurthuis voert zelf educatieve activiteiten uit (koffie-ochtend en Open School) in samenwerking met De Waag en het Combinatiepakket.

Toetsing leert: dat in Nieuw Krispijn een gevarieerd aanbod wordt verzorgd dat aan alle denkbare bevolkingsgroeperingen aandacht schenkt. De nadruk ligt (zoals elders idem dito) op het recreatieve en creatieve vlak.

Wielwijk

In Wielwijk Noord kent De Boei eveneens een grote variëteit aan recreatieve activiteiten en creatieve cursussen. Er worden geen opbouwactiviteiten gemeld; er wordt vanuit gegaan dat dit vanuit Wielwijk Zuid (Stichting buurtwerk Wielwijk) verzorgd wordt.

Een gesprek met beide besturen in de loop van 1985 staat op de rol. Een wederzijdse betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor het opbouwwerk en het buurthuiswerk in beide delen van de wijk is immers verplicht.

Opvallende activiteiten zijn de bezigheden rond het maatschappelijk werk, de grote aandacht voor de vakantieperioden en de kadervorming vrijwilligers. De laatste activiteit is nieuw en wordt opgevoerd, nu de democratisering is doorgezet bij Stichting Jeugdhaven en vrijwilligers gedetailleerd kennis dienen te nemen van het reilen en zeilen van een buurthuisorganisatie.

In Wielwijk Zuid is Stichting buurtwerk Wielwijk de erkende en subsidiabele afsplitsing van Stichting Dordt Zuid (sinds 1-1-1985 in liquidatie). Hoewel deze stichting voortkomt uit het opbouwwerk, worden recreatieve en creatieve activiteiten ontplooid. De noodzaak is vanuit de gemeente niet bijzonder onderstreept, daar de stichting de activiteiten van speeltuin Wielwijk overlapt (zou kunnen overlappen).

Alle bewonerscomité's in Noord en Zuid worden beroepsmatig ondersteund vanuit de stichting buurtwerk Wielwijk Zuid.

Toetsing leert: een grote hoeveelheid recreatieve en creatieve activiteiten, die door de jaren heen verzorgd worden en in een duidelijke behoefte voorzien. Iedereen kan terecht.

Er zijn géén anderssoortige activiteiten in de betekenis van vrouwenwerk, minderheden, alfabetisering of volwasseneneducatie.

Gevaar voor overlap bestaat tussen Boei, Stichting buurtwerk Wielwijk, speeltuin Wielwijk en speeltuin Zeehavenkwartier. Bezinning en gezamenlijke programmering in de toekomst ware aan te bevelen, gelet op de "buurthuisvervangende functie" van de speeltuinverenigingen en gelet op het feit dat de accommodaties zo dicht op elkaar staan.

Crabbehof

De Stoof kent, evenals de andere buurthuizen een grote variëteit aan recreatieve en creatieve activiteiten. De aantallen activiteiten en bezoekers/deelnemers zijn groot; de Stoof is het drukst bezochte buurthuis in Dordrecht, en is zeven dagen in de week, drie dagdelen per dag, bezet. De opbouwactiviteiten zijn vanaf 1-1-1985 onderdeel van het werk van de Stoof. De accommodatie is daartoe aangepast. Melding wordt gemaakt van een onderzoek(je) naar behoeften van ca. 100 buitenlandse gezinnen in de wijk (turkse stagiair). Men kent geen specifieke activiteiten tot dusver voor minderheden, daar het percentage ervan ten opzichte van de wijkbevolking laag is. Een aantal activiteiten is het vermelden waard omdat het traditionele beeld van het buurthuisaanbod ermee wordt doorbroken. Er is een brommerherstel-werkplaats in een container naast het buurthuis, opdat jongeren zelfstandig aan fiets, brommer of auto kunnen sleutelen. Er zijn taalcursussen (beginners of gevorderden), waarvoor men zelfstandig een vakkracht inhuurt, buiten de V.U. om. Daarnaast is er trimmen voor vrouwen, alsmede beatballet voor volwassenen, gericht (uiteraard) op beweging en conditie; hetgeen aansluit op de fitness-cultuur die deze jaren heerst. Er is een "slankgroep" voor "volslanke vrouwen" en er zijn vrouwenpraatgroepen

Een gespreksgroep "ouders van drukke kinderen" startte, mede op initiatief van de werkgroep M.B.D. (minimal brain destruction) en de stichting integratie buitenbeentjes.

Vermelding verdient eveneens de activiteitengroep Calimero's, gericht op integratie gehandicapten en niet-gehandicapten.

Toetsing leert: dat de Stoof een uitermate aantrekkelijk aanbod verzorgt dat op verscheidene punten afwijkt van het traditionele aanbod en waarbij bij voortdurend nieuwe en anderssoortige activiteiten geprobeerd worden.

Vogelbuurt/Indische buurt/Land van Valk

De Driesprong heeft naast het opbouwwerk en vele creatieve activiteiten (naaigroep, fotocursus, toneel, zeefdruk) een aantal recreatieve activiteiten. De tienerleeftijd krijgt hierbij bijzondere aandacht. Ondersteuning wordt geboden aan bewonerscomité's in het kader van de stadsvernieuwing, t.b.v. belangenbehartiging voor vrouwen, speelgelegenheid in de wijk, leefsituatie minderheden e.d. Er is een samenwerkingsovereenkomst met speeltuinvereniging Oosterkwartier voor het kinderwerk Ook het randgroepjongerenproject Papillon wordt ondersteund vanuit de Driesprong..

Toetsing leert: dat de Driesprong als recreatie- en educatief centrum uitstekend voldoet. De buurtbevolking maakt er in grote getale gebruik van.

Sterrenburg

De Keet legt geen bijzondere nadruk op recreatieve activiteiten, doch kent een grote variatie aan creatieve en specifieke activiteiten. Het buurthuis neemt met dit aanbod door de jaren heen een aparte plaats in in het Dordtse buurthuiswerk. Er wordt bijzonder veel samengewerkt met V.U./C.E./Fiom en andere instellingen. Een greep uit de lijst ter illustratie: zelf kleding maken en ontwerpen, open school, de filmgroep over "zelfstandigheid", vrouwenschool, cursus engels, bloemschikken, spaans op reis, belastingformulierem, teken- en schilderworkshop en cursussen, kindertheater, de wip-in culturele avonden, praten over schrijven, het literaire café, theatercafé en dergelijke. Men kent eveneens een eigen drukwerkplaats, waarbij vermeld wordt dat dit een alternatief werkproject betreft. Het jongerenwerk, tot voorjaar 1984 bekend onder de naam Starlight, wordt opnieuw opgezet. Vooralsnog gaat dit moeizaam. Jongerenvereniging de Ster (Antilliaanse jongeren) vindt vanaf zomer 1984 onderdak bij de Keet. Buurthuis- en opbouwwerk zijn tot eind 1985 zelfstandig georganiseerd. Nadien zal een geïntegreerde wijkorganisatie voor buurthuis/opbouwwerk het licht zien. Naast de beroepsmatige ondersteuning van huurderscomité's (Blaauwweg, Bejaardenwoningen Sterrenburg I), zijn er activiteiten zoals burenhulp, het info spreekuur, een werkgroep "rondkomen met een klein inkomen" en "het aandacht schenken aan racisme".

In 1985 zullen beide sociaal-culturele instellingen een deel van hun tijd besteden aan het integratieproces.

Toetsing leert: dat in Sterrenburg een bijzonder gevarieerd aanbod wordt verzorgd aan vormende en kunstzinnige activiteiten. Daarnaast is er specifieke aandacht voor vrouwen- en emancipatoire activiteiten en voor minderheden.

"Buurthuis" is niet de geëigende titel voor de Keet, aangezien op een werkgebied met 25.000 inwoners de benaming buurt niet meer van toepassing is. In de nota sociaal-cultureel werk is dan ook voorgesteld om, na realisering van een nieuwe accommodatie, het werkgebied Sterrenburg in tweeën te splitsen.

Vraagtekens worden door ons gezet (zie ook Binnenstad!) bij algemene aanduidingen als "racisme in de wijk" of "nieuwe ontwikkelingen in de wijk"; concrete bezigheden hieromtrent worden niet vermeld.

Stadspolders

Vanwege de onduidelijkheid, rond de organisatorische integratie tussen 't Erfje (Stadspolders) en Info Elzenlaan (Dubbeldam), schortte met name 't Erfje de werkzaamheden aan begroting en werkplan op. Duidelijkheid ontstond toen de raad accoord ging met de zelfstandigheid van een sociaal-culturele instelling in Dubbeldam. Begrotingen werden vervolgens vervaardigd en ingediend.

Een werkplan van 't Erfje ontbreekt echter. Tevens meldden verontruste buurtbewoners zich bij de gemeente, met opmerkingen en vragen over de interne organisatie en de activiteiten bij 't Erfje.

Dit gaf de wethouder voor samenlevingsopbouw aanleiding op 13 juni 1985 een gesprek te beleggen met het bestuur van St. Sociaal-Cultureel Werk Stadspolders. De problemen van de organisatie, alsmede het activiteitenpakket zijn gedetailleerd besproken. Het bestuur gaf op bevredigende wijze uitleg over de wijze waarop men het buurthuis bestuurt en op welke wijze de moeilijkheden overwonnen zullen worden. Twijfels over functioneren zijn weggenomen en op reguliere wijze zal subsidiëring plaats vinden.

Toetsing leert: dat 't Erfje in redelijke mate een activiteitenaanbod verzorgt, dat de "ban van de recreatie" poogt te doorbreken. Jeugd wordt in een eigen ruimte opgevangen, waardoor de overige ruimte niet te veel belast en overheerst wordt door de jongeren. Een plan voor aanpassing van de ruimte, door middel van een eigen opgang, zal ingediend worden.

Een grote groep vrijwillige buurtbewoners helpt de activiteiten verzorgen (sportieve recreatie, allerhande cursussen), waarbij het "bargedbeuren" doelbewust een lagere prioriteit heeft dan voorheen.

Dubbeldam

Het opbouworgaan Dubbeldam biedt vanuit het info-kantoor aan de Elzenlaan ondersteuning aan bewonerscomité's.

Dit betreft vervuiling Ambachtstraat, verkeerssituatie Vissersdijk/Noordendijk, onderhoud Acaciastraat, onderhoud en isolatie Damstraat en Couperusstraat. Daarnaast poogt men in het kader van onderhoudsprojecten gebruik te maken van de terugploegregeling. De pogingen om werkprojecten "anders actieven" te starten, zijn nieuw.

Bij meerdere wijkorganisaties blijkt in 1984 samenwerking ontplooid te zijn met het Breed Beraad Anders Actieven. De plannen zijn er, doch concrete activiteiten zullen eerst in 1986 te verwachten zijn.

De jongerengroep Dubbeldam, ooit ontvanger van de Jeugdtrapprijs, is kwijnende.

Het nadrukkelijke streven naar een andere accommodatie is onder meer gevolg van de wens jongerenactiviteiten te kunnen gaan ontplooiën. De jarenlange probeersels zonder resultaat leidden tot ontmoediging bij de jongeren.

Het "buurthuis-aanbod" van het opbouworgaan is opvallend. In samenwerking met onder meer de Waag wordt een aantal cursussen aangeboden, dat bijzonder goed functioneert. Het gebrek aan ruimte begrenst het aanbod en versterkt de wens naar een nieuw onderkomen.

Toetsing leert: dat het info, gezien de beschikbare accommodatie, een uitermate aantrekkelijk aanbod verzorgt, dat zo goed mogelijk de wensen van de buurtbevolking volgt. Er zijn geen specifieke activiteiten voor vrouwen.

Staart

Sinds het optreden van het bestuur van de Rietschors, tesamen met de wethouder in oktober 1983 is bijzonder veel veranderd.

Massaal werd destijds de buurtbevolking opgeroepen: wil men een buurthuis ja of nee? De lage bezoekersaantallen gaven tot deze actie aanleiding. Het is nu een bloeiend centrum waar de gehele week volop activiteiten plaatsvinden, die goed bezocht worden. In een half jaar tijd was de gedaantewisseling tot stand gebracht. Een groot deel van de bloei wordt veroorzaakt door de recreatieve activiteiten, in het verlengde van de uitdrukkelijke wens van de buurtbevolking ("de sores van het gif even vergeten").

Daarnaast zijn er creatieve activiteiten zoals de modelbouwclub en de nieuwe naai- en knipcursus.

De intree van de drumband van de Biesbosch en de mini- en majorettes werken eveneens mee aan de massaliteit van het buurthuisbezoek.

Ook op vormend gebied poogt men een aanbod te verzorgen: ouders op herhaling, nederlandse les. Het kost veel moeite om een compleet en goed functionerend bestuur in stand te houden. De relaties met de wijkorganisatie in west zijn nogal verstoord door verschil van opvatting over de invulling van de vacature, die is ontstaan door het vertrek van mevrouw Van der Plank. West geeft daarbij voorrang aan het opbouwwerk. De Rietschors geeft prioriteit aan het buurthuiswerk. Met ingang van 1-1-85 is het bestuur van de Rietschors tevens verantwoordelijk voor het (randgroep) jongerenwerk zoals dat in de Kosterstraat is gehuisvest en voor de gehele Staart opereert.

Het bestuur van Oost schetst de nare situatie waarin de bewoners van de gifwijk zich bevinden. Voorjaar 1985 startte de "wijkvereniging Staart Oost". De buurt- en actiecomité's maken van deze belangenorganisatie voortaan zoveel mogelijk deel uit. De werkgroep "bodemsanering" is één van de vijf werkgroepen op dit moment. (2. flats, 3. onroerend goed, 4. groen, poep en spelen, 5. voorzieningen). De verhouding met de vereniging actiecomité vervuiling Merwedepolder is moeizaam.

Het Wantij op Staart West kende in 1983 eveneens een diep dal. Het buurthuis is destijds een periode gesloten geweest en het bestuur koos bij heropening voor "drooglegging". (vgl. 1984 buurthuis 't Erfje).

De massale recreatieve activiteiten van voorheen, zijn gewijzigd in een rijk geschakeerd aanbod aan creativiteit en vorming. Hier dus eveneens een gedaantewisseling in een relatief kort tijdsbestek.

Naast het bekende "bestaande aanbod" van '84: (naaicursus, handwerkgroep, handvaardigheid, naaicursus voor marokkaanse vrouwen, fotoclub) valt het grote aantal experimentele, nieuwe activiteiten op: opvang/vorming/thema-ochtenden voor de arbeidslozen, nederlands voor buitenlanders, activiteiten voor Surinamers en Antillianen (voorbereidingen lopen nog), nederlands voor marokkaanse vrouwen, activiteiten (sociale vaardigheden) voor turkse vrouwen, vrouwenwerk (vorming en voorlichting; voorbereidingen lopen nog), ouderen-overleg. Het vermelden waard is de aandacht voor tieners en vooral voor kinderen, die bij het speeltuintje met kinderbadje, uitstekend terecht kunnen.

Het opbouwwerk voor de Staart houdt kantoor in het Wantij. De bewoners-, actie- en huurderscomité's in oost en west werden beroepsmatig ondersteund tot 1 juli 1985. De beide sociaal-culturele wijkorganisaties op de Staart slaagden er niet in om overeenstemming te breken over de invulling van de 32 uur beroepsmatige ondersteuning, die per die datum opnieuw mocht worden bezet. De Rietschors koos voor aanvulling van haar basisformatieplaats tot 40 uur. 't Wantij zal de haar toekomstige 16 uur primair besteden aan opbouwwerk. De verhouding tussen de beide organisaties is er hierdoor niet beter op geworden.

Toetsing leert: dat het sociaal-cultureel werk op de Staart in kort tijdsbestek een metamorfose heeft beleefd, leidend tot een uitstekend aanbod, dat samenhang vertoont wat betreft de verhouding recreatie, creativiteit, opbouwwerk en vorming.

2.4. Randgroep jongerenwerk

In 1983 bevindt het project "opvang van en hulp aan randgroepjongeren" zich halverwege de experimentele periode, die startte in oktober 1981 en zou eindigen op 1 januari 1985.

Gedetailleerde halfjaarlijkse plannen en verslagen zijn gedurende die tijd vervaardigd en vastgesteld. Deze bevatten nadere informatie.

In maart 1985 diende het S.S.K.W. het evaluatieverslag van het project in bij de gemeente. De C.S.O. heeft het verslag inmiddels besproken.

Een aantal zaken is waard vermeld te worden, waarmee tevens de ontwikkelingen in 1983 rond het randgroepwerk geëvalueerd c.q. getekend zijn:

1. op 16 maart 1983 treedt de coördinator randgroepwerk in dienst bij het W.I.W.; hij wordt gedetacheerd bij het S.S.K.W.
2. als referentiekader/opdrachtgever opereert de "bestuurdersgroep", waarin vertegenwoordigers zitting hebben van het S.S.K.W., Stichting Jeugdhaven (project Galactica), Stichting De Driesprong (Papillon), Stichting Staart West (Witte Papegaai), Stichting 't Wagenwiel en de Jeugdraad.
3. het Wagenwiel heeft ooit een keer deelgenomen aan een bijeenkomst en deed vervolgens niet meer mee.
4. De taakomschrijving van de coördinator kent twee onderdelen: begeleiding/ondersteuning van beroepskrachten en vrijwilligersgroepen enerzijds, en het "openbreken" (structuurdoorbreken) van instellingen op het gebied van hulpverlening, onderwijs enz.
5. de "structuurdoorbreking" krijgt van begin af weinig aandacht. Tijd wordt gestoken in begeleiding/ondersteuning.
6. adviezen over werkwijze, activiteiten, organisatiestructuur, worden door de bestuurdersgroep, besturen en beroepskrachten minzaam aangehoord en vervolgens terzijde gelegd.

Een half jaar na de start van de coördinator blijkt dus van enige invloed in de projecten geen sprake te zijn en pogingen om anderssoortige instellingen erbij te halen zijn minimaal.

Het Wagenwiel (Oud Krispijn) zet in 1983 de eerste stappen op weg naar een zelfstandige rechtspersoonlijkheid, na overleg met de Jeugdraad, de wethouder en het bestuur van Stichting Jong Dordt. Met ingang van 1 januari 1984 is men zelfstandig. De activiteiten bewegen zich op het recreatieve vlak en trekken massaal de beoogde doelgroep.

Galactica (Wielwijk) start met de plannen rond de voormalige Mytylschool. Stichting Jeugdhaven stelt zich garant en het overleg met de Jeugdraad mondt uit in een eerste subsidie ten behoeve van de helft van het gebouw, ten laste van het Jeugdfonds. De eerste schrede naar een zelfstandig jeugdgroeproject is hiermee gezet en een gigantische hoeveelheid verbouwingswerk staat hen te wachten.

De Witte Papegaai (Staart) is het overgrote deel van het jaar gesloten. De beroepskracht, aangesteld en gesubsidieerd met behulp van WVC-geld, neemt ontslag. De bezoekersgroep doet niet veel meer dan het eigen onderkomen slopen en de vrijwilligersgroep is te klein en te onervaren om het project aan te kunnen. Het buurthuis maakt eveneens een moeilijk jaar mee en sluit eveneens voor een deel van het jaar de deuren.

Papillon (Vogelbuurt) startte in zomer 1982 in het woonhuis bij het gemaal aan de Noordendijk. De eerste enthousiaste bezoekersgroep valt weg in 1983 en de nieuwe lichte dient zich aan. Recreatieve activiteiten vinden plaats, incidenteel aangevuld met individuele hulpverlening. De accommodatie voldoet niet aan de wensen van het project. Het gemaal, dat dan nog in gebruik is, zou wellicht op termijn als centrum kunnen dienen, afhankelijk van beschikbare middelen en bestemmingsplan.

Beleidsvoornemens 1985

De beleidsvoornemens voor 1985 en verder liggen besloten in twee nota's, die door de raad zijn vastgesteld op 5 juni 1984 en 5 maart 1985. Vastgesteld wordt wat verstaan wordt onder randgroepjongeren en onder randgroepwerk, en welke projecten als zodanig worden aangewezen.

Randgroepprojecten dienen activiteiten te ontwikkelen met het oog op ontmoeting/ontspanning, onderwijs, werkervaring en hulpverlening. Met het oog hierop zijn contacten gelegd tussen de randgroepprojecten en anderssoortige instellingen. In het seizoen '85 - '86 zal een start worden gemaakt met onderwijsactiviteiten van Streekschool en Bruggehoofd, buiten de eigen accommodatie, in de randgroepprojecten, en met een aangepast onderwijsprogramma. Een unieke ontwikkeling!

Galactica en Wagenwiel zijn in de ontwikkeling verder gevorderd dan Cupido (opvolger van de Witte Papegaai) en Papillon. De laatste twee bevinden zich nog in de fase van opbouw, met betrekking tot organisatie, vrijwilligerskader en accommodatie. Het streven is erop gericht in 1986 beide projecten een eigen onderkomen te bezorgen dat in enige mate geschikt is voor randgroepwerk.

In 1985/1986 zal een stedelijke stichting voor randgroepwerk zijn intrede doen. Overleg dient nog plaats te vinden over bevoegdheden plaats en status ten opzichte van de projecten, de gemeente, de sociaal-culturele wijkorganisaties en de stedelijke ondersteuningsorganisatie(s) voor sociaal-cultureel werk.

Het ministerie van W.V.C. is benaderd met een verzoek tot additionele ondersteuning. De aanvraag is conform gehonoreerd. Dit betekent dat gedurende een reeks van jaren een aanzienlijke uitbreiding van de beroepsmatige ondersteuning beschikbaar komt.

De periode 1986 tot en met 1988 zal uiteindelijk moeten leiden tot een beoordeling (gebaseerd op de resultaten, evaluatie en bevindingen van het S.G.B.) aan de hand waarvan vastgesteld zal worden of het randgroepwerk ook na 1988 gecontinueerd zal worden.

De activiteiten van de vier projecten komen voor een deel overeen: ontspanning, recreatie, sport, disco, hulpverlening etc. Er wordt in alle vier projecten een zware wissel getrokken op de vrijwillige inzet van de jongeren, zodat kadervorming en vrijwilligersbegeleiding deel uitmaakt van de tijdsbesteding van de beroepskrachten. Wekelijks vangen de vier projecten ongeveer 1000 randgroeppers op, waarbij Wagenwiel en Galactica het leeuwendeel voor hun rekening nemen.

Wij vermelden de volgende nieuwe activiteiten, die men tracht te realiseren in het kader van een zogeheten "meervoudige aanpak" (zie nota randgroepjongerenwerk).

Galactica:

- Aangepast onderwijs in samenwerking met de Streekschool.
- Autotechniek, materiaalbewerking en houtbewerking start onder begeleiding van vakkrachten.

Wagenwiel:

- In samenwerking met 't Bruggehoofd een kookcursus (horeca en diploma-gericht), gecombineerd met maaltijdendienst ten behoeve van Krispijn.
- De accommodatie levert problemen op, waarbij de wens tot werkervaring (metaal-techniek en "klussendienst" Krispijn) moeilijk te effectueren is.

Kupido:

- Een groots verbouwingsprogramma staat op de rol om het project geschikt te maken voor randgroepwerk.

Papillon:

- Schetsplannen voor nieuwbouw worden voorbereid, waarna verder met de C.S.O. wordt gesproken over realisering ervan.

Voor alle vier projecten geldt dat de plannen ver van de huidige praktijk afstaan. Tot en met 1988 zijn de projecten in de gelegenheid om aan de gestelde eisen van randgroepwerk tegemoet te komen. In 1988 vindt de evaluatie plaats.

De subsidiegrondslag voor het randgroepwerk is vastgelegd in de nota randgroepjongerenwerk:

- a. 70% van de goedgekeurde huisvestingslasten,

- b. 100% van de goedgekeurde personeelslasten (agogische ondersteuning).
- c. 100% van het (per project verschillende) aantal uren vakkrachten (begeleiding op de werkvloer).
- d. afkoopsom organisatie- en activiteitenkosten.
- e. 100% van de kosten voor een conciërge in WSW-verband, op die projecten waar deze goedgekeurd is.

Een en ander resulteert in de volgende voorlopige maximale subsidievaststellingen (onder voorbehoud)

	personeel	huisvesting incl.conciërge	overige kosten	totaal subsidie
1. Wagenwiel	-	7.000	4.000	11.000
2. Papillon	28.600	10.000	4.000	42.600
3. Galactica	17.000	34.500	4.000	55.500
4. Cupido	34.300	4.000	4.000	42.300
Totaal	79.900	55.500	16.000	151.400

De totale post op de gemeentebegroting bedraagt f 164.000,-
Definitieve voorstellen met betrekking tot de subsidiëring van het
randgroepjongerenwerk zullen worden behandeld in de augustusvergadering van
de C.S.O.

2.5. Peuterwerk

Na de zomervakantie van 1983 begonnen zich de contouren af te tekenen van een uniform gemeentelijk beleid met betrekking tot de subsidiëring van het peuterwerk. In februari 1984 werd dat beleid door de gemeenteraad vastgesteld en in augustus van dat jaar geformaliseerd in een subsidieverordening. Het particulier initiatief had meer tijd nodig en bereikte pas begin van dit jaar overeenstemming over de statuten voor een federatie, waarin protestants-christelijk en "openbaar" peuterwerk, peuterwerk in en buiten buurthuisverband elkaar ontmoeten, de gemeenschappelijke peuterwerkbelangen behartigen en financiële zaken regelen, zoals de toedeling van subsidies aan de verschillende peuterspeelzalen of -groepen. De federatie is met terugwerkende kracht vanaf 1-8-1984 subsidiabel.

Op stedelijk niveau kan de Federatie gebruik maken van de diensten van de stedelijke ondersteuningsorganisatie. Dit geldt met name voor de administratieve ondersteuning (post, archief, typewerk etc.) en de inhoudelijke ondersteuning (voorbereiden vergaderingen, formuleren van voorstellen en brieven, verstrekken van informatie etc.). De werkgeversfunctie wordt per definitie niet door de Federatie vervuld maar zal in eerste instantie door de aangesloten rechtspersonen moeten worden uitgevoerd. De aangesloten rechtspersonen kunnen deze functie onderbrengen bij het WIW. Over de financiële administratie is nog overleg gaande met verschillende dienstverlenende bedrijven op dit gebied.

Naast de federatie voor peuterwerk, wordt het fundament van het gemeentelijk subsidiesysteem gevormd door het zogenaamde spreidingsplan, dat jaarlijks wordt vastgesteld en waarin wordt aangegeven welke accommodaties, waarin peuterwerk plaats vindt, voor subsidiëring in de huisvestingslasten in aanmerking komen. Daarbij wordt uitgegaan van dezelfde wijkindeling als geldt voor het buurthuis/opbouwwerk. Komt een accommodatie voor in het spreidingsplan, dan zijn ook de overige kosten van het daar plaats vindende peuterwerk tot een jaarlijks vast te stellen bedrag per peuter subsidiabel.

De federatie kan participeren in de voorbereiding van de bouw van de tweede en derde peuterspeelzaal in Stadspolders, waarin via de meerjarenbegroting wordt voorzien, alsmede in de voorbereiding van de peuterspeelzaal in Sterrenburg III.

De subsidiëring van de peuterspeelzalen vindt plaats via de federatie. Alleen de subsidiëring van de huisvestingskosten van het peuterwerk in de buurthuizen is inbegrepen in de subsidiëring van de sociaal-culturele wijkorganisaties. De huisvestingslasten worden voor 100% gesubsidieerd, wanneer de peuterspeelzaal past in het spreidingsplan. Daarnaast wordt een vast bedrag per peuter per jaar gesubsidieerd. Voor 1985 bedraagt dit f 102,- per peuter per jaar.

Het spreidingsplan voor peuterspeelzalen is als volgt voor 1985:
(telling per 31-12-1984)

1. Binnenstad/Schil: max. 10 groepen van 16 peuters in 3 zalen.
Thans maken ca. 146 peuters gebruik van 3 gesubsidieerde peuterspeelzalen. De peuterspeelzaal in Jeugdstad is per 1-1-1985 gestopt.
Ukkepek 2 x 11, de Peut 4 x 16, Pippeloentje 4 x 15.
2. Oud Krispijn: max. 10 groepen van 16 peuters in 3 zalen.
Thans maken ca. 127 peuters gebruik van 3 speelzalen.
Hummeltje 5 x 15, 't Hobbeltje 2 x 10, Peutervreugd 2 x 16.
3. Nieuw Krispijn: max. 3 groepen van 16 peuters in 1 zaal.
Thans maken ca. 35 peuters gebruik van een gesubsidieerde speelzaal.
Alleen de peuterspeelzaal in de Duodalf is subsidiabel.
Duodalf 2 groepen.
4. Land van Valk: max. 3 groepen van 16 peuters in 1 zaal.
Thans maken ca. 57 peuters gebruik van een gesubsidieerde speelzaal.
Valkje 4 x 14/15.
5. Indische buurt/Vogelbuurt: max. 6 groepen van 16 peuters in 2 zalen.
Thans maken ca. 74 peuters gebruik van 2 subsidiabele speelzalen.
Humptie Dumptie 3 x 14, Snatertjes 2 x 16.
6. Crabbehof/Zuidhoven: max. 6 groepen van 16 peuters in 2 zalen.
Thans maken ca. 78 peuters gebruik van 2 gesubsidieerde speelzalen.
Crabbehof 2 x 15, Crabje 1 x 16, de Stoof 2 x 16.
7. Wielwijk: max. 7 groepen van 16 peuters in 2 zalen.
Thans maken ca. 84 peuters gebruik van 2 gesubsidieerde speelzalen.
(Bij de Boei komt de groep 4 x per week bijeen).
Wielwijk 2 x 19, de Boei 2 x 23.
8. Sterrenburg (I, II en III): max. 26 groepen van 16 peuters in 7 zalen.
Thans maken 340 peuters gebruik van 5 gesubsidieerde speelzalen. Er is een wachtlijst voor Sterrenburg III. Hummelburg I - 4 x 19, Hummelburg II - 4 x 19, Peutersoosje 4 x 16, 't Sterretje 4 x 15, Astronautjes 4 x 16.
9. Dubbeldam: max. 5 groepen van 16 peuters in 2 zalen.
Thans maken ca. 72 peuters gebruik van een gesubsidieerde speelzaal.
Gelet op de ruimte in de gesubsidieerde accommodatie is een tweede zaal niet nodig. Kladderkatjes 4 x 18.
10. Stadspolders: max. 8 groepen van 16 peuters in 2 zalen (1987).
Thans maken 80 peuters gebruik van één gesubsidieerde speelzaal.
Kaboutererfje 5 x 16.
11. Staart: max. 6 groepen van 16 peuters in 2 zalen.
Thans maken ca. 74 peuters gebruik van 2 gesubsidieerde speelzalen.
't Wantij 2 x 15, Merwedepolder 3 x 14/15.

Totaal 1167 peuters x f 102,- = f 119.034,-

In Sterrenburg is een duidelijk gebrek aan peuterspeelzalen. Ook in Stadspolders is er nu reeds een tekort. Voorbereidingen worden nu gestart voor een tweede peuterspeelzaal, die echter pas in 1987 geopend kan worden.

In 1985 is voor het peuterspeelzaalwerk in totaal aan subsidie beschikbaar: f 316.287,-.

Het totaal beschikbare subsidiebedrag per peuter bedraagt in 1985 f 120.000,-, dat betekent een subsidie van maximaal f 102,- per peuter, gelet op de (verwachte) deelname. De (ouder)bijdrage is voor dit jaar vastgesteld op maximaal f 30,- per maand.

In de oorspronkelijk raming (februari 1984) was voor de subsidiëring van huisvestingskosten f 133.000,- opgenomen. Dit bedrag moet met f 38.000,- worden verhoogd. In de raming was namelijk geen rekening gehouden met de huisvestingskosten van Hummeltjes (buurthuis Brouwersdijk), Ukkepek (buurthuis Boogjes), Snatertjes (Chr. peuterspeelzaal Vogelbuurt) Pippeloentje en de Peut. De oorzaak van de grote stijging bij Pippeloentje en de Peut wordt nog onderzocht. Voorlopig zal f 159.000,- gereserveerd moeten worden voor huisvestingskosten. In dit bedrag niet is begrepen f 13.000,- ten behoeve van een nog niet bestaande peuterzaal in Sterrenburg III.

Van de totale begrotingspost is een bedrag van ongeveer f 24.000,- nodig voor de kosten van de financiële administratie, voorzover verricht door de Dienst Sociale Werkvoorziening. Het subsidie budget voor overige kosten van de peuterspeelzalen (personeel, organisatie en activiteiten) bedraagt dan nog f 120.000,-. Bij een totaal van 1175 peuters kan het subsidiebedrag per peuter per jaar in 1985 derhalve worden vastgesteld op f 102,-.

Recapitulatie:	159.000,-	huisvesting
	120.000,-	overige kosten
	<u>30.537,-</u>	stedelijke ondersteuning
	309.537,-	totaal subsidie

De begroting 1985 van de verschillende peuterspeelzalen vertoont voor wat betreft hun kosten en de dekking daarvan het volgende beeld.

1983 (rekening)	LASTEN			BATEN			
	huisvest.	ov.kosten	totaal	ouderbijdr.	subs.huisv.	subs.o.k.	totaal subs.
<u>1. Binnenstad/Schil</u>							
a. Pippeloentje	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
b. Peut	12.991	-	-	-	-	-	-
c. Ukkepek	4.770	10.524	15.294	7.644	4.770	990	5.760
<u>2. Oud Krispijn</u>							
a. Hobbeltje	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
b. Brouwersdijk	9.189	22.874	32.064	20.092	9.189	2.638	11.827
c. Peutervreugd	-	-	-	-	-	-	-
<u>3. Nieuw Krispijn</u>							
a. Ducdalf	buurthuis	-	-	-	-	-	-
<u>4. I/V. buurt/LvV</u>							
a. Humpatie D.	buurthuis	-	-	-	-	-	-
b. Snatertjes	-	-	-	-	-	-	-
c. 't Valkje	7.290	20.486	27.776	18.774	7.290	2.602	9.892
<u>5. Crabbehof</u>							
a. Stoof	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
b. Crabbehof	4.691	23.354	28.045	19.474	4.691	2.178	6.869
<u>6. Wielwijk</u>							
a. Boei	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
b. Wielwijk	3.523	14.138	17.661	11.727	3.523	1.613	5.136
<u>7. Sterrenburg</u>							
a. Hummelburg	20.004	55.940	75.944	49.921	20.004	6.853	26.857
b. Peutersoos	11.616	29.048	40.644	27.245	11.616	3.226	14.842
c. Sterretje	3.973	34.352	38.325	30.311	3.973	4.133	8.106
d. Astronautjes	-	-	-	-	-	-	-
e. Sterrenburg III							
<u>8. Dubbeld/Stadsp.</u>							
a. Kladderkatjes	20.009	35.815	55.894	29.644	20.009	4.039	24.048
b. Erfje	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
<u>9. Staart</u>							
a. Wantij	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
b. Rietschors	buurthuis	-	-	-	buurthuis	-	-
Sub totaal	85.065	246.700	331.800	214.832	85.065	28.272	113.337
St. Peuterspeelz.	-	23.500	23.500	-	-	23.500	23.500
Totaal	85.065	270.200	355.300	214.832	85.065	51.772	136.837

1985 Begroting	LASTEN huisv.	ov.kosten	totaal	BATEN ouderbijdrage	subs.huisv.	subs.o.k.	totaal subs.
<u>1. Binnenstad/Schil</u>							
a. Pippeloentje	13.550	25.728	39.278	19.200	13.500	6.528	20.028
b. Peut	11.567	28.000	39.567	22.000	11.567	6.120	17.687
c. Ukkepek	7.581	8.633	16.214	6.389	7.581	2.244	9.825
<u>2. Oud Krispijn</u>							
a. Hobbeltje	buurthuis	13.000	13.000	11.000	buurthuis	2.040	2.040
b. Brouwersdijk	12.067	29.430	41.497	21.780	12.067	7.650	19.717
c. Peutervreugd	4.289	13.218	17.497	9.944	4.289	3.264	7.553
<u>3. Nieuw Krispijn</u>							
a. Ducdalf	buurthuis	12.700	12.700	9.100	buurthuis	3.570	3.570
<u>4. I/V. buurt/LvW</u>							
a. Humpatie D.	buurthuis	19.706	19.706	15.416	buurthuis	4.284	4.284
b. Snatertjes	4.289	13.208	17.497	9.944	4.289	3.264	7.553
c. 't Valkje	9.840	22.368	32.208	16.554	9.840	5.814	15.654
<u>5. Crabbehof</u>							
a. Stoof	buurthuis	15.500	15.500	12.236	buurthuis	3.264	3.264
b. Crabbehof	7.399	11.772	19.171	8.712	7.400	3.060	10.460
c. Crabje	-	7.492	7.492	5.160	-	1.632	1.632
<u>6. Wielwijk</u>							
a. Boei	buurthuis	14.425	14.425	9.733	buurthuis	4.692	4.692
b. Wielwijk	6.305	14.911	21.216	11.035	6.305	3.876	10.181
<u>7. Sterrenburg</u>							
a. Hummelburg	26.970	59.644	86.614	44.140	26.970	15.504	42.474
b. Peutersoos	16.071	19.113	35.184	18.585	16.071	6.528	22.599
c. Sterretje	6.973	23.544	30.517	17.424	6.973	6.120	13.093
d. Astronautjes	7.171	26.416	33.587	19.888	7.171	6.528	13.699
e. Sterrenb. III			13.120		13.120		13.120
<u>8. Dubbeld./Stadsp.</u>							
a. Kladderkatjes	24.140	28.252	52.392	20.908	24.140	7.344	31.484
b. Erfje	buurthuis	29.760	29.760	21.600	buurthuis	8.160	8.160
<u>9. Staart</u>							
a. Wantij -	buurthuis	13.525	13.525	10.465	buurthuis	3.060	3.060
b. Rietschors	buurthuis	16.235	16.235	11.737	buurthuis	4.488	4.488
Sub totaal	158.212	466.570	637.902	352.950	171.332	119.034	290.366
Federatie	-	?	?	-	-	24.287	30.537
Totaal				352.950	171.332	143.321	320.903

? : in afwachting van resultaten onderzoek naar oorzaak buitengewone stijging huisvestingslasten.

2.6. Speeltuinwerk

Het speeltuinwerk behoort tot de oudste vormen van sociaal-cultureel werk in de wijken. Meer dan het buurthuis/opbouwwerk, dat vaak nog als een "voorziening" wordt gezien, is de speeltuinvereniging geworteld in, voortgekomen uit en gedragen door de buurt. Typierend is de verenigingsvorm. Typierend zijn ook het vrijwilligerskarakter en de zelfwerkzaamheid. Naast de speeltuin exploiteren de verenigingen in Dordrecht ook altijd een gebouw (clubhuis) waarin behalve activiteiten voor kinderen ook, voornamelijk recreatieve, activiteiten voor volwassen buurtbewoners worden georganiseerd. Dit verklaart, waarom in Wielwijk, Crabbehof, Vogelbuurt en Oud Krispijn de sociaal culturele wijkorganisaties relatief meer aandacht besteden aan educatief werk en opbouwwerk.

De doelstelling van een speeltuinvereniging is:

'De gezonde drang tot activiteiten die in kinderen leeft in goede banen te leiden door hen nuttige en aangename bezigheden te verschaffen. Voorts streven de verenigingen ernaar om voor de ouders van de jeugd, voor volwassenen en bejaarden bepaalde evenementen te organiseren, die de leefbaarheid in de wijk ten goede zal komen, respectievelijk zal verhogen'. De speeltuinen zijn als regel van april tot september, voornamelijk buiten schooltijd en in de vakantie, maar niet op zondag, geopend. De activiteiten in het clubhuis vinden vooral in de wintermaanden plaats. De speeltuinverenigingen kennen zgn. gezinslidmaatschappen die in kosten variëren van f 24,- tot f 30,- per jaar. Daarnaast wordt per activiteit een bijdrage aan de deelnemers gevraagd. Ruim 3000 personen zijn bij het speeltuinwerk in Dordrecht betrokken. Zij nemen gemiddeld 30 x per jaar deel aan de activiteiten van de speeltuinverenigingen. De speeltuinen werken samen in de Speeltuinfederatie, via welke de subsidieverdeling plaatsvindt. Er zijn vijf subsidiabele speeltuinverenigingen in resp. Vogel- Indische buurt, Land van Valk, Crabbehof, Wielwijk Noord en Wielwijk Zuid.

De Stichting speeltuin Krispijn wordt niet gesubsidieerd. De speeltuinvereniging Krispijn heeft in 1982 de vereniging omgezet in een stichting. De statuten van de stichting zijn niet opgesteld volgens de democratiseringsregels die gelden voor instellingen die gesubsidieerd worden door de gemeente Dordrecht. De subsidiëring is daarop beëindigd.

De speeltuinvereniging Wielwijk heeft in 1984 haar nieuwe clubhuis in gebruik genomen. Alle speeltuinen zijn nu voorzien van een clubhuis. In Crabbehof is de situatie niet zo gunstig, het clubgebouw ligt aan de Nolensweg, één speeltuin achter de flats Talmaweg/Hugo van Gijnweg en één speeltuin aan de Ruys de Beerenbrouckweg. De vereniging hoopt alles nog eens bij elkaar te kunnen brengen op het terrein aan de Nolensweg, waardoor de exploitatie iets gemakkelijker wordt. Het is de bedoeling dat het gebouw aan de Nolensweg, dat nu gedeeltelijk door de speeltuinvereniging wordt gebruikt, door de gemeente in 1985 geheel wordt overgedragen aan de speeltuinvereniging Crabbehof.

In de wijken Nieuw-Krispijn, Binnenstad/Schil, Staart, Sterrenburg en ook Stadspolders ontbreken speeltuinen in de zin van de nota "speeltuinwerk".

De voorgenomen wijziging van de subsidieregeling speeltuinwerk is één jaar uitgesteld en zal nu met ingang van 1986 haar beslag dienen te krijgen. In verband met de daaraan gekoppelde bezuinigingen zijn met ingang van 1984 de activiteitenkosten niet meer subsidiabel. In de subsidies voor het speeltuinwerk 1985 is bovendien nog f 2.200,- geschrapt om aan de bezuinigingstaakstelling te kunnen voldoen.

De totale begroting van de vijf speeltuinverenigingen samen beloopt in 1985 een bedrag van f 300.000,-. Het netto gemeentelijk subsidie bedraagt in 1985 maximaal f 112.950,- ofwel ongeveer 37% van de totale lasten. De speeltuinverenigingen worden in 1985 nog gesubsidieerd op basis van de subsidieregeling speeltuinwerk. Op basis van die regeling zijn de huisvestingskosten, personeelskosten, organisatiekosten en de kosten van speeltuinonderhoud voor 60% subsidiabel.

Bij de nadere specificatie van de voorlopige maximale vaststelling van het subsidie is onder huisvesting tussen haakjes aangegeven de ontvangen huur bijvoorbeeld voor een peuterspeelzaal.

In het staatje zijn niet aangegeven de inkomsten en de kosten van de bar, financiële acties en de kosten, die doorberekend worden aan derden.

In de kolom "totale begroting" bij Wielwijk en Zeehavenkwartier zijn kosten opgenomen ten behoeve van nieuwbouw en/of verbouw van het clubhuis

1983	KOSTEN							SUBSIDIE
	huisvesting	administr.	toezicht	activit.	tuin onderh+ afschrijving	totaal		
1. Krispijn	Vanaf 1982 is speeltuin Krispijn niet subsidiabel							
2. Crabbehof (correctie '81)	13.771,80	1.237,81	1.625,--	3.912,84 (1.256,65)	7.392,15	26.682,95	16.763,76	
3. Vogelbuurt (correctie '81)	3.890,92	987,94	1.130,50	3.996,57 (350,-)	5.050,47	15.056,40	9.033,84	
4. B en SV Victorie (correctie '82)	7.017	4.537,84	12.282,48	8.967,87 (178,78)	13.095,16 (816,47)	45.900,35	27.540,21	
5. SV Wielwijk (correctie '80)	16.064,38	1.192,45	5.891,45 (+ 449,95)	4.246,94	6.068,-	33.463,24	20.077,94	
6. Zeehavenkwartier (correctie '82)	19.445,70 (2.366,05)	2.058,08	2.968,55	629,27	12.392,48	37.494,08	22.496,45	
7. Federatie		822,46	-	623,61	-	-	<u>867,64</u>	
							96.779,84	

Tussen haakjes staan enkele correctie over voorgaande jaren

1985	KOSTEN					totaal	SUBSIDIE
	huisvest.	administr./ organis.	toezicht	activit.	tuinonderh. afschr.etc.		voorlopig
1. Crabbehof	17.056	1.560	1.625	4.199	4.056	38.825	14.600
2. Vogelbuurt	15.100 (- 13.000)	6.800	3.500	5.000	4.700	42.600	12.800
3. Land van Valk	13.500 (- 10.000)	6.100	13.000	6.600	10.300	45.000	19.800
4. Wielwijk (Z)	26.300 (- 2.000)	2.700	3.000	3.000	3.000	80.500	19.800
5. Zeehavenkwartier	27.000 (- 12.500)	2.000	4.000	5.000	12.500	80.000	19.800
6. Federatie	-	-	-	-	-	-	1.500
huurvergoeding terreinen							
						<u>286.925</u>	<u>20.300</u> <u>108.600</u>

Tussen haakjes is opgenomen de terug te ontvangen huur.

III. VOLWASSENENEDUCATIE (NIET REGULIER).

1. Voor wat betreft de hoofdlijnen van beleid wordt verwezen naar het programma 1984. De daarin genoemde beleidslijnen geven een meerjarekader dat ook op 1985 van toepassing is. Specifieke aandachtspunten voor 1985 worden hierna beschreven.

Gelet op de grote hoeveelheid activiteiten in deze sector is het niet zinvol in dit programma een waslijst van activiteiten op te nemen. Temeer, omdat deze activiteiten voor 95% (of meer) door de relatief "grote" instellingen in de stad worden uitgevoerd, die zelf overzichtelijke programma's uitgeven. Deze programma's zijn reeds in de zomermaanden verkrijgbaar. Het cursusseizoen loopt van september tot en met mei. Een ieder die interesse heeft in deze specifieke informatie kan bij de desbetreffende instellingen terecht.

Voor wat betreft de gegevens over zogenaamde "activiteitenclusters" (bijvoorbeeld "basiseducatie") wordt ook naar het programma 1984 verwezen, waarin het aantal activiteiten per "cluster" en de aantallen deelnemers zijn vermeld. Deze cijfers wijken slechts op onderdelen af van het beeld in 1985.

In aansluiting op hetgeen in het Programma voor 1984 met betrekking tot het V.J.V. vermeld staat, kunnen voor 1985 als activiteiten van deze instelling nog genoemd worden:

- de ondersteuning en uitvoering van jongerenactiviteiten in de buurthuizen (de Witte Papegaai, Cupido en 't Erfje in de wijk Stadspolders),
- de samenwerking van buurthuis de Keet (met V.U., S.C.E. en FIOM) bijvoorbeeld de activiteit "Vrouwenschool"; een nieuwe activiteit inhoudelijk ontwikkeld en feitelijk uitgevoerd door V.J.V. "de Vest".

Voorts krijgt het werk met verstandelijk gehandicapten veel aandacht, hetgeen een belangrijke nieuwe ontwikkeling binnen de volwasseneneducatie kan betekenen.

2. Subsidiëring

De rekeningcijfers over 1983 voor wat betreft de gesubsidieerde volwasseneneducatie in Dordrecht vertonen het volgende beeld (x f 1000.-)

	LASTEN				SUBSDIES		EIGEN INKOMSTEN
	personeel	huisvesting	ov.kosten	totaal	gemeente	rijk	
1. Volksuniversiteit	684	135	83	902	772	-	126
2. Ouders op Herhaling	35	2	5	42	42	-	-
3. Alfabetisering	163	-	32	195	-	195	-
4. Educ.Act.Cult.Minderh.	119	-	16	135	-	132	3
5. Intensief taalonderw.	75	-	2	77	-	77	1
6. Combipakk.Krispijn	106	56	36	198	-	198	-
7. Vormingsw.Jong Volw.	266	17	56	339	84	234	21
TOTAAL	1.448	210	230	1.888	898	836	151

De begrotingscijfers voor 1985 zien er als volgt uit:

1. V.U.	718	147	101	966	848	-	118
2. O.o.H.	67	2	6	75	75	-	-
3. Alf.	200	-	32	232	-	232	-
4. E.A.C.M.	142	-	22	164	-	160	4
5. I.T.	141	1	7	149	-	144	5
6. C.K.	159	10	28	197	-	197	-
7. V.J.V.	322	36	77	435	100	309	26
TOTAAL	1.749	196	273	2.218	1.023	1.042	153

Hierbij tekenen wij aan, dat het project Ouders op Herhaling wordt geïntegreerd met de activiteiten van de Volksuniversiteit in het kader van de nieuwe Stichting De Waag. Het project intensief taalonderwijs wordt thans reeds geheel uitgevoerd door de Volksuniversiteit. Het project alfabetisering dat thans nog wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de afdeling onderwijs van de secretarie zal eveneens overgaan naar de nieuwe stichting. In de projecten 3 tot en met 6 ontvangt de gemeente afzonderlijke rijksbijdragen. Deze projecten verlopen voor de gemeente budgettair neutraal. De rijksbijdrage voor educatieve activiteiten culturele minderheden is deels toegewezen aan de V.U. (f 85.000,-), deels aan de sociaal-culturele wijkorganisatie 't Hobbeltje (f 16.000,- voor activiteiten in Oud Krispijn en de Schil) en deels aan de afdeling Onderwijs (f 31.000,-). Laatstgenoemd bedrag zal in het vervolg worden toegewezen aan de nieuwe stichting De Waag. De rijksbijdrage voor het Combinatiepakket Krispijn (welzijnsaandeel) is als volgt toegewezen:

V.U.	: f 37.000,-	(personeelskosten)
V.O.B.	: f 23.000,-	(idem)
W.I.W.	: f 31.000,-	(idem t.b.v. wijkorganisaties in Oud en Nieuw Krispijn)
S.B.D.	: f 107.000,-	(huisvesting, organisatie en activiteiten)

S.B.D. staat voor schoolbegeleidingsdienst. Subsidiëring van het welzijnswerk via de Schoolbegeleidingsdienst zal worden vervangen door rechtstreekse subsidiëring in de vorm van projectbijdragen. Het rijksaandeel in de bekostiging van het V.J.V. bestaat uit een rechtstreeks subsidie aan deze instelling, zonder tussenkomst van de gemeente.

3. Aandachtspunten in het beleid voor 1985

a.

In vervolg op de indertijd door de toenmalige Culturele Raad vastgestelde nota "Educatie", is inmiddels een notitie "Volwasseneneducatie Culturele Minderheden" gereed gekomen. Deze is bedoeld als een aanzet voor beleid, die in samenspraak met vooral de educatieve instellingen en de mensen uit de kringen van culturele minderheden en hun zelforganisaties kan worden bijgesteld. Het voornemen is de notitie eind 1985 vast te stellen, eventueel in samenhang met de eerder genoemde (geactualiseerde) nota "Educatie".

b.

Binnen afzienbare tijd zal er een Kaderwet Volwasseneneducatie (V.E.) en een Rijksregeling voor de Basiseducatie van kracht worden. De Rijksregeling Basiseducatie zal waarschijnlijk per 1 januari 1987 van kracht worden, vooruitlopend op de definitieve wetgeving voor de volwasseneneducatie.

De Kaderwet V.E. heeft vooral de bedoeling samenhangen, verantwoordelijkheden en structuren in zowel de beleidsvoorbereiding als uitvoering te regelen. Een aspect daarvan is dat financiering en regelgeving van de basiseducatie tot de verantwoordelijkheid van de rijks-overheid wordt gerekend. Daarop aansluitend heeft het Rijk een concept Rijksregeling Basiseducatie opgesteld. Zowel de kaderwet V.E. als de rijks-regeling hebben consequenties voor onze stad.

b.1.

Er zal een Educatief Beraad moeten komen. Dit is een platform voor in hoofdzaak een gezamenlijke advisering van alle instellingen (of hun representanten), die activiteiten uitvoeren op het terrein van de volwasseneneducatie, over het te voeren beleid. Tevens zou een dergelijk platform ruimte moeten geven aan een inbreng van ondermeer werkgevers- en werknemersorganisaties, G.A.B.'s en andere organisaties die over de belangen van deelnemers kunnen spreken (vrouwen, buitenlanders, jongeren etc.). Het beraad zal, samen met het college van B. en W., verschillende deelplannen opstellen:

- een deelplan vormings- ontwikkelingswerk;
- een deelplan basiseducatie;
- een deelplan dag/avondonderwijs;
- een deelplan beroepsonderwijs.

De procedure voor de afwikkeling van deze plannen is verschillend. Het plan "vormings- en ontwikkelingswerk" kan door de gemeente worden vastgesteld. De deelplannen "dag/avondonderwijs" en "beroepsonderwijs" worden, na behandeling door de gemeenten, door de provincie vastgesteld. Het deelplan "basiseducatie" wordt na behandeling door de gemeenten door het Rijk vastgesteld. Inmiddels is een procedure gestart voor de totstandkoming van een Educatief Beraad.

b.2.

De rijksregeling basiseducatie geeft aan welke activiteiten al dan niet tot het terrein van de basiseducatie worden gerekend en daarmee al dan niet voor rijksfinanciering in aanmerking komen. Deze afperking is smaller dan wij tot op heden zelf hanteerden. Nader onderzocht moet worden of de rijksregeling het terrein zodanig inperkt dat wij genoodzaakt worden aanvullend op de rijksregeling enige activiteiten (of extra ruimte binnen door het rijk goedgekeurde activiteiten) mogelijk te maken. Wij zullen hierover in overleg treden met de instellingen die thans de basis-educatie-activiteiten uitvoeren. De analyse zal zijn vertrekpunt moeten hebben in ondermeer de leerwensen van de (potentiële) cursisten, de variatie in het aanbod van activiteiten ten behoeve van zinvolle "passende" keuzemogelijkheden voor de cursisten en de schakelmogelijkheden tussen basiseducatie en vervolgcursussen.

b.3.

Naast deze inhoudelijke analyse, zal een analyse worden gemaakt van de financiële consequenties als gevolg van de in de rijksregeling opgenomen financieringsnormen. Zo wordt de rijksbijdrage ondermeer genormeerd op basis van het aantal deelnemers in combinatie met voorschriften omtrent de omvang van cursusgroepen, de duur van activiteiten, de begeleiding, etc. Deze voorschriften wijken in een aantal gevallen af van de situatie in de praktijk van het werk thans. Het is dan ook noodzakelijk alle activiteiten vrij nauwgezet te inventariseren en te herberekenen aan de hand van de nieuwe voorschriften. De uitkomsten van deze herberekening, in samenhang met de uitkomsten van de onder b.2. genoemde analyse, geven een antwoord op de vraag, of en in welke mate een beroep op aanvullende gemeentelijke subsidie moet worden gedaan.

b.4.

Als gevolg van de rijksregeling zal de subsidieregeling Centra voor beroepsoriëntatie en beroepsoefening (C.B.B.) worden gewijzigd. Die activiteiten, die de C.B.B.'s thans uitvoeren en die per 1 januari 1987 vallen binnen het terrein van de basiseducatie, zullen vanaf dat moment niet meer tot de taken van de C.B.B.'s gerekend worden, tenzij deze in directe relatie staan tot de technische aspecten van beroepsoriëntatie en beroepsoefening. De consequenties hiervan dienen te worden onderzocht in samenspraak met ondermeer het C.B.B., Stichting de Waag i.o. en het Gewestelijk Arbeidsbureau.

b.5.

Ook een gevolg van de nieuwe rijksregeling zal de beëindiging van de subsidieregeling van het V.J.V. zijn. Gedurende twee jaar vanaf het moment van inwerkingtreding van de nieuwe Rijksregeling basiseducatie zal er een overgangsregeling van kracht zijn waarbij de wijze van subsidievaststelling niet verandert. Daarna kan het V.J.V. - op gelijke wijze als andere educatieve organisaties - activiteiten, die vallen binnen de normen van de rijksregeling, voordragen voor een rijksbijdrage (via de gemeente).

Voor activiteiten van het V.J.V. die niet tot de basiseducatie kunnen worden gerekend bestaat dan geen mogelijkheid meer voor een rijkssubsidie. Voor die activiteiten zal het V.J.V. aangewezen zijn op het gemeentelijk aandeel in de huidige subsidiëring (als dat al niet voor de basiseducatie wordt benut). Een en ander brengt met zich mee dat een algehele heroriëntatie op de plaats van het V.J.V. in onze stad gewenst is.

b.6.

In de loop van 1986 zal een subsidieverordening basiseducatie worden opgesteld waarin een aantal van de eerder genoemde aspecten zijn verwerkt. Deze verordening wordt door het rijk verplicht voorgeschreven.

b.7.

Sinds juni 1985 is er onder verantwoordelijkheid van het Platform sociaal cultureel werk een werkgroep Basiseducatie bezig. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers uit buurthuizen die namens de besturen voorstellen voorbereiden voor het Platform.

De werkgroep heeft de volgende taken:

- a. Behouden en ontwikkelen van Basiseducatie-activiteiten in de buurthuizen.
- b. Het specifieke van basiseducatie in buurthuizen duidelijk maken en ontwikkelen en in samenhang daarmee de relatie en samenwerking met organisaties die Basiseducatie uitvoeren in buurthuizen verbeteren.
- c. Aandragen van materiaal ten behoeve van belangenbehartiging van buurthuizen in het veld van de Basiseducatie, met speciale aandacht voor alles rond het Educatief Beraad.

c.

In 1985 zal mede als gevolg van de decentralisatie van de subsidiëring van de Stichting Opvang en Begeleiding Buitenlandse Werknemers (S.O.B.B.W.) een overleg op gang moeten komen over de plaatsbepaling van de huidige educatieve activiteiten van deze stichting in de toekomst. Een en ander in overleg met de S.O.B.B.W. en stichting de Waag i.o.

d.

De fusie van de Vereniging Volksuniversiteit en de basiseducatie-activiteiten voor volwassenen van de secretarie-afdeling onderwijs zal naar wordt verwacht met ingang van het nieuwe cursusseizoen '86 - '87 een feit worden. Belangrijke aandachtspunten in 1985 zijn de "inhoudelijke" integratie en de rechtspositie(s) van het personeel. Inmiddels is overeenstemming bereikt over de rechtsvorm (onder voorbehoud van bekrachtiging van de overeenstemming door de gemeenteraad) van het instituut en over de managementstructuur. Het instituut zal Stichting "De Waag" gaan heten.

e.

In 1985 zullen afspraken tot stand moeten komen over verantwoordelijkheid/verzorgingsgebieden voor wat betreft de volwasseneneducatie tussen buurthuizen, stedelijke instellingen en gemeente.

f.

Ook los van de directe consequenties van de nieuwe wet/regelgeving zal in 1985 aandacht worden gegeven aan samenwerkingsmogelijkheden op educatief terrein tussen welzijnsinstellingen, beroepsopleidingen, regulier onderwijs en onder meer Sociale Dienst en Gewestelijk Arbeidsbureau etc.

g.

In 1985 zal het eigen bijdragebeleid in de sector volwasseneneducatie opnieuw worden geanalyseerd. Een drietal is zijn daarbij te onderscheiden:

- uiteenlopende tarieven voor uiteenlopende cursussen
- individuele reductiemogelijkheden
- gelijke tarieven voor gelijke (gesubsidieerde) cursussen, ongeacht de plaats of de organiserende instantie.

h.

Er zal in 1985 duidelijkheid moeten komen over de samenwerking, taak- en kostenverdeling tussen de stedelijke educatieve organisaties en de sociaal-culturele organisaties in de wijken, Tevens wordt in aansluiting op punt g. gestreefd naar eenduidigheid in de tarieven bij deze instellingen.

i.

De inbreng van de niet reguliere volwasseneneducatie in het onderwijsvoorrangsbeleid en in het rijksbeleid met betrekking tot de zogeheten probleemcumulatiegebieden zal nader worden geconcretiseerd.

IV OVERIGE SOCIAAL-CULTURELE AANGELEGENHEDEN

4.1. Vrijwilligers jeugd- en jongerenwerk

4.1.1 Scouting.

Binnen het vrijwilligers jeugd- en jongerenwerk nemen de scoutinggroepen een belangrijke plaats in. De gemeente subsidieert negen scoutingorganisaties. De negen organisaties hebben samen ongeveer 450 vaste deelnemers.

Vier organisaties hebben zich gericht op het waterwerk, 1 groep op 'lucht'-verkenning. De andere 4 groepen houden de benen op de grond. Zes groepen hebben hun clubgebouw op het Jeugdorp en organiseren van hieruit hun activiteiten.

De groep St. Berthold/Jeanne d'Arc heeft haar clubgebouw in het voormalig noodwinkelcentrum in Sterrenburg. De groep Louise de Coligny werkt vanuit een clubhuis op het Hof en de groep Johan en Cornelis de Witt heeft haar onderkomen in het gebouw Berckepoort in de Nieuwstraat.

Bij de meeste groepen is sprake van een stijging van de huisvestingslasten, voornamelijk ten gevolge van het stijgen van de energiekosten.

De kosten van onderhoud zullen na 1984 gaan dalen daar het grootste deel van het onderhoud dan achter de rug is.

Arooda heeft aan het oude clubgebouw een aanbouw gemaakt. Verder heeft men het plan een onderhoudsploeg in het leven te roepen.

De Christiaan de Wet-groep is bezig met de ontwikkeling van de luchtverkennerij. In de toekomst willen ze dat de modelbouw van zweefvliegtuigen en het vliegen met radiografisch bestuurd toestellen meer aandacht krijgen.

Medo bestond in 1983 50 jaar. Dit is uitgebreid gevierd. Er bestaan bij Medo plannen om te starten met 'beavers' (kinderen van 5-7 jaar).

Bij Johan en Cornelis de Witt wil men ter vervanging van de zeilvloten nieuwe kopen.

De scouting groepen worden gesubsidieerd via de interimregeling subsidiëring jeugdactiviteiten.

Het is de bedoeling deze regeling met ingang van 1986 te vervangen door een subsidieregeling vrijwilligers jeugd- en jongerenwerk, waaronder behalve de activiteiten die nu onder de interimregeling vallen ook het speeltuinwerk en vakantie-activiteiten voor kinderen zullen vallen.

Subsidiegrondslag krachtens de interimregeling is: 60% subsidie in de subsidiabele huisvestingskosten en bezoldigde krachten en 80% in de subsidiabele kadervormingskosten, vermeerderd met f 50,- per jaar per groep van 12 leden, jonger dan 16 jaar. Daarnaast subsidieert de gemeente maximaal 25% van de deelnemersbijdrage in de kosten van deelname aan kampen, waarvoor men langer dan twee nachten van huis is.

De totale kosten van de scoutinggroepen varieerden volgens de rekening 1983 van f 6.000,- (Chr. de Wet) tot f 68.000,- (W. de Zwijger) per jaar. Volgens de begroting 1985 ligt de totale omzet tussen f 13.000,- en f 82.000,- per organisatie. In het algemeen vormt de huisvesting de grootste begrotingspost (in een aantal gevallen meer dan 50% van de totale begroting (St.Berthold, Chr. de Wet, W. de Zwijger). Op de volgende pagina volgt een totaal overzicht van de kosten in 1983 en 1985 en de dekking daarvan. Het gemeentesubsidie bedroeg in 1983 in totaal gemiddeld 34,65 % van de totale inkomsten (rekeningcijfers). Volgens de begrotingsgegevens over 1985 zou het gemeentelijk aandeel in de totale inkomsten 43% bedragen.

	<u>Totale lasten</u>		<u>Inkomsten ter dekking van het budget</u>					
	1983	1985	Gemeente subsidies		eigen inkomsten		totale inkomsten	
			rek.'83	begroting '85	rek.'83	begroting '85	rek.'83	begroting '85
Van Speijk	20.252,-	21.004,-	7.058,-	8.600,-	12.076,-	12.550,-	19.125,-	21.150,-
Arooda	19.037,-	23.615,-	7.123,-	8.809,-	12.175,-	13.600,-	19.298,-	22.409,-
St. Berthold	26.516	23.820,-	10.240,-	10.070,-	9.340,-	14.650,-	19.580,-	24.720,-
Medo	24.113,-	32.738,-	9.264,-	10.373,-	10.969,-	14.200,-	20.233,-	24.573,-
Chr. de Wet	5.925,-	12.725,-	2.984,-	6.118,-	3.193,-	6.175,-	6.177,-	12.293,-
W. de Zwijger	68.496,-	87.848,-	25.152,-	40.314,-*	51.103,-	45.000,-	76.253,-	77.639,-
Schoch de Raval./ Thomas Estill	18.547,-	37.505,-	5.305,-	17.695,-	29.451,-	14.300,-	34.756,-	31.995,-
L. de Coligny	20.454,-	21.800,-	7.227,-	8.110,-	10.605,-	12.500,-	17.832,-	31.995,-
J. en C. de Witt	13.179,-	25.040,-	5.129,-	7.434,-	11.017,-	12.550,-	16.146,-	19.984,-
Totaal	216.519	286.095,-	79.482,-	117.523,-	149.929,-	145.525,-	229.400,-	255.364,-

De subsidies voor 1986 zullen aan de hand van de afrekeningen over 1984 bijgesteld worden.
De instellingen zal gevraagd worden hun boekhouding met betrekking tot de huisvestingskosten voor controle in te leveren.

4.1.2. Andere vrijwilligersorganisaties voor jeugdwerk.

Op basis van de interim-subsidieregeling jeugdactiviteiten wordt nog een aantal andere vrijwilligersorganisaties voor jeugdwerk gesubsidieerd. Het gaat om de volgende:

Bibelot, gevestigd aan de Wijnstraat, heeft als doelstelling het bieden van ontspanning in de ruimste zin van het woord aan jonge mensen vanaf 18 jaar, onder het motto van "meer bieden dan een praatje en een pilsje".

De activiteiten zijn biljarten, klaverjassen, sport en spel, film, disco, popgroepen, koffieconcerten, toneel e.d.

In de zomer van 1984 is er brand uitgebroken in het pand van Bibelot. De verwachting is dat na de zomer 1985 het pand pas weer betrokken kan worden. Als tijdelijke huisvesting heeft Bibelot de beschikking over het belendende pand Schrijversstraat 29. De subsidie 1985 is daarom nog moeilijk te begroten en is daarom voorlopig nog niet vastgesteld. Voor 1983 is de afrekening f 17.914,41 uit de interimregeling.

De huisvestingslasten van Bibelot zijn voor 1985 nog niet nauwkeurig vast te stellen. De waarde van de verbrande inventaris van Bibelot was f 26.058,-. Wanneer de gemeente hierop eenmalig subsidie verleent van 60% tot een bedrag groot f 15.600,- dan kan de jaarlijkse afschrijving van de nieuw aan te schaffen inventaris met f 26.058,- verlaagd worden. De uiteindelijke berekening van de huisvestingskosten zal belangrijk lager uitkomen dan geraamd is. Met Bibelot zal hierover contact worden opgenomen.

Turks jongerencentrum, gevestigd aan de Noordendijk, krijgt een aanvullende subsidie uit de interim subsidieregeling jeugdactiviteiten. Het ministerie van W.V.C. subsidieert de huisvestingskosten tot 1 september 1985.

De doelstelling is belangenbehartiging van Turkse jongeren en het bieden van ontspanning. Ook Nederlandse jongeren zijn welkom in het centrum.

De activiteiten zijn: cursussen zoals type-, naai- en Nederlandse taalles, huiswerkproject, toneel- en muziekgroepen, vormings- en discussiegroepen enz.

De huisvesting in het pand op de Noordendijk is begin 1985 beëindigd in verband met sloop ten behoeve van de stadsvernieuwing. Vervangende huisvesting voor de jongerensociëteit is gevonden in een aantal lokalen van een school aan de Steltenstraat. Het centrum kampt met een bestuurscrisis. In de concept-meerjarenbegroting is met ingang van 1986 een subsidiebedrag geclaimd voor continuering van het project.

Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (N.J.N.) stelt zich ten doel de kennis en de liefde voor natuur onder de jongeren in Nederland aan te kweken en uit te breiden en tevens de natuur te beschermen. De N.J.N. is een afdeling van een landelijke organisatie. Men kan lid worden, als men tussen 15 en 25 jaar oud is. De activiteiten zijn vooral gericht op excursies en onderzoek in de natuur. Het lidmaatschap kost f 30,- per jaar.

De N.J.N. heeft een gedeelte van het clubhuis van de Dordtse Electronica Club (D.E.C.) op het jeugddorp in gebruik.

In verband met een toezegging door de C.S.O. was het de bedoeling om ten behoeve van een nog te realiseren jongerencentrum in Dubbeldam f 6.000,- te reserveren. Aangezien er op dit moment nog geen duidelijk zicht is op realisering heeft de C.S.O. een beslissing ter zake aangehouden.

't Kraaienest is gekoppeld aan het schippersinternaat en organiseert allerlei activiteiten voor de schipperskinderen. Wanneer de subsidieregeling overeenkomstig het bezuinigingsplan gewijzigd wordt, zal 't Kraaienest met ingang van 1986 niet langer subsidie ontvangen.

Gereformeerde Jeugdraad van het Eiland van Dordrecht (G.J.E.D.)

De G.J.E.D. activeert, organiseert en coördineert activiteiten in diverse wijken van Dordrecht, gericht op jongeren, die voorkomen in het ledenbestand van de Gereformeerde Kerk van Dordrecht. De activiteiten zijn ook toegankelijk voor andere jongeren.

't Anker Jeugdwerk (Leger des Heils) richt zich op geestelijke begeleiding en beïnvloeding alsmede creatieve en culturele vorming van jeugdigen tot 30 jaar. De activiteiten - gespreksgroepen, muziekcorps, soosavond - vinden plaats in een gebouw aan het Kasperspad.

De jeugdactiviteiten van het Nederlands Leger des Heils bestaan uit creativiteit, muziekgroep, gespreksgroep e.d. De activiteiten vinden plaats in een gebouw aan de Museumstraat.

Voor de Dordtse Scholierenbond (DSB) is in de begrotingsposten voor buurthuis/opbouwwerk een bedrag van f 1.500,- gereserveerd in de kosten van activiteiten. De DSB ontplooit dit jaar evenwel geen activiteiten. De reservering blijft evenwel gehandhaafd ten behoeve van scholierenwerk. Onderbrenging in de nieuwe subsidieregeling voor het vrijwilligers jeugd- en jongerenwerk lijkt ons op z'n plaats, ongeacht de wisselende omvang van de activiteiten.

Al deze organisaties met uitzondering van de DSB worden gesubsidieerd volgens de Interimregeling Subsiëring Jeugdactiviteiten.

De daarin opgenomen subsidiepercentages zijn als volgt:

- 60% in de huisvestingskosten
- 80% in de kadervorming
- f 50,- per groep van 12 leden
- 25 % van de deelnemersbijdrage voor kampen
- 60% van de personeelskosten van incidenteel in te schakelen bezoldigde krachten.

Hieronder volgt een overzicht van de huisvestings- en overige kosten van de hierboven genoemde organisaties in 1983 (rekening) en 1985 (begroting) alsmede van de daarvoor beschikbare dekkingsmiddelen uit hoofde van eigen inkomsten enerzijds en subsidies anderzijds.

UITGAVEN

Naam	<u>Huisvestingskosten</u>		<u>Overige kosten</u>		<u>Totaal kosten</u>	
	Rek.'83	begroting '85	Rek.'83	begroting '85	Rek.83	begroting '85
Turks Jongeren centrum		31.970				
Jongeren centrum Dubbeldam						
Bibelot	88.823,-	100.000,-	421.333,-	420.400,-	510.156,-	520.400,-
't Anker	3.830,-	4.297,-	6.792,-	5.125,-	10.622,-	9.422,-
Ned.L. des Heils	6.902,-	7.270,-	9.289,-	11.650,-	16.191,-	18.920,-
GJED	19.085,-	22.600,-	68.085,-	80.060,-	87.170,-	102.660,-
N.J.N.	1.409,-	1.946,-	5.366,-	4.200,-	6.775,-	6.146,-
Dordtse Schol.bond	-	p.m.	-	p.m.	-	p.m.
Kraainenest	n.v.t.	n.v.t.	106.346	93.748	106.346,-	93.748,-
Totaal	120.049,-	168.083,-	617.210,-	615.183,-	737.260,-	783.266,-

INKOMSTEN

	Gemeente subsidies		subsidies andere overheden	eigen inkomsten		Totaal inkomsten	
	<u>Rek. '83</u>	<u>Begr. '85</u>	<u>Rek. '83</u>	<u>Rek. '83</u>	<u>Begr. '85</u>	<u>Rek. '83</u>	<u>Begr. '85</u>
Turks Jongeren centrum	1.900,-	4.800,-					
Jongeren centrum Dubbeldam	-	6.000,- (1)			-		-
Bibelot	74.017,-	75.000,- (1)	1.180,-	445.358,-	454.400,-	512.848,-	520.400,-
't Anker	3.253,-	4.389,-	-	3.688,-	5.300,-	5.770,-	8.800,-
Ned. L. des Heils	6.251,-	5.240,-	-	1.937,-	1.950,-	9.822,-	6.550,-
GJED	14.061,-	16.300,-	-	72.346,-	85.660,-	86.957,-	102.660,-
NJN	1.709,-	2.120,-	-	4.808,-	3.908,-	7.698,-	6.156,-
Dordtse Scholierenbond	-	1.500,-(2)	-				
't Kraaienest	1.100,-	1.100,-	47.631,-	50.535,-	45.588,-	106.346,-	93.748,-
Totaal	102.291,-	116.449,-	48.811,-	578.672,-	596.806,-	729.441,-	738.341,-

(1) Nog geen voorlopige maximale vaststelling

(2) Reservering is om niet geheel duidelijke redenen opgenomen in de begrotingsposten voor
buurthuis/opbouwwerk.

4.1.3. Vakantiekinderfeesten.

In de vakantieperiode worden voor de schoolgaande jeugd vakantie-activiteiten georganiseerd. Door uitvoering te geven aan het besparingsplan 1983 - 1987 zal het subsidie aan de Stichting Vakantie Kinder Feesten tot de helft worden teruggebracht. Deze subsidievermindering is mede ingegeven door de overweging dat de buurthuizen en speeltuinverenigingen mede tot taak hebben om ook in de vakantietijd activiteiten voor de jeugd te organiseren.

De Stichting Vakantie Kinderfeesten heeft ten doel te bevorderen dat tijdens de schoolvakanties op verantwoorde wijze wordt tegemoet gekomen aan de behoefte tot ontspanning van jeugd en jongeren in Dordrecht.

De stichting organiseert tijdens de zomervakantie een aantal activiteiten, te weten weekkampen op het kanpeerterrein 'De Wildert', gemeente Hoeve; 'Ratje Doe' en Sportinstuif I in de sporthal Sterrenburg; dagkampen op het Jeugdorp. Sportinstuif II wordt gehouden in gymnastieklokalen in de verschillende wijken, waarbij men steeds enkele dagen in één lokaal blijft. De Mobiele Brigade bestaat uit een verbouwde winkelwagen en een woonwagen, die elke dag op een andere plaats in de stad staan en dusdanig zijn ingericht dat, afhankelijk van de belangstelling van de kinderen, er spelletjes, speurtochten, creativiteit en dergelijke kunnen worden georganiseerd. Daarnaast gaat het V.K.F. steeds meer samenwerken met speeltuinverenigingen en buurthuizen, om samen of aanvullend op elkaar activiteiten te organiseren.

In 1984 heeft de stichting V.K.F. bij wijze van proef samengewerkt met de Stichting Speeltuin Krispijn. Dit is bijzonder geslaagd. De V.K.F. wil in 1985 de samenwerking met speeltuinverenigingen en buurthuizen uitbreiden. Zij heeft inmiddels een voorstel ingediend voor de wijze waarop na 1985 de vakantie-activiteiten het beste georganiseerd kunnen worden. Bij het overleg hierover met de speeltuinverenigingen en de buurthuizen heeft het SSKW een coördinerende rol gespeeld

Het V.K.F. ontvangt een subsidie in het tekort van de exploitatie tot maximaal het daarvoor vastgestelde begrotingsbedrag. Voor 1985 is dit f 77.800,-. Volgens het bezuinigingsplan zal het V.K.F. in 1986 nog totaal f 14.000,- moeten inleveren.

De leiding die aangetrokken wordt, krijgt een onkostenvergoeding van f 60,- per week. Totaal zijn ongeveer 280 personen als leiding gedurende één week bij de vakantie-activiteiten betrokken.

4.1.4. Jeugdorp.

Veel van de hiervoor genoemde jeugdorganisaties hebben hun onderkomen in het Jeugdorp. Het Jeugdorp ligt op een waterwingebied tussen de Middelweg en het Wantij en is een kleine 10 ha. groot. Op het terrein staan 10 clubhuizen. Eén terrein is nog niet verhuurd. Aan het gebruik zijn beperkingen verbonden, zo is er geen riolering, maar zijn er alleen gesloten septic-tanks. Het parkeren van auto's is op het Jeugdorp verboden.

Aansluiting op de riolering en de aanleg van een goedgekeurde parkeerplaats is al een lang gekoesterde wens van de Jeugddorphanen.

Een ander probleem is de toegankelijkheid van het Jeugddorp. De toegangsweg loopt via de Vissersdijk in Dubbeldam, via de loswal over een onbewaakte spoorwegovergang en dan via de Middelweg naar het Jeugddorp. Het doortrekken van een weg vanaf het sportcomplex Stadspolders naar het Jeugddorp zou een stuk plezieriger zijn.

Ook een probleem is de beplanting op het Jeugddorp. De kosten van het onderhoud voor het Jeugddorp lopen via de Dienst Losro. Het daarvoor van gemeentewege beschikbare bedrag ad. f 29.000 per jaar is te gering om goed onderhoud te verrichten aan de beplanting. Momenteel is de beplanting prachtig, maar doordat er onvoldoende wordt gesnoeid en opnieuw ingeplant bestaat de kans dat over enkele jaren hele groensingels afsterven. De gemeenteraad heeft haar bevoegdheden en die van B. en W. met betrekking tot het Jeugddorp gedelegeerd aan de Coördinatiecommissie Samenlevingsopbouw

4.1.5. Jeugdfonds.

De storting in het Jeugdfonds bedraagt in 1985 f 47.450.

4.2. Bestrijding jeugd vandalisme

In maart 1985 is buro Halt gestart. Dit buro is belast met het opvangen van jeugdigen die door vandalistisch gedrag met de politie en justitie in aanraking komen.

De jeugdigen zullen door het uitvoeren van aan hen opgedragen werkzaamheden, strafvervolgning kunnen voorkomen. Daarnaast heeft buro Halt ook tot taak in de preventieve sfeer activiteiten te ontplooiën.

Op verzoek van de officier van justitie is het buro aan de gemeentesecretarie gekoppeld en is het geen zelfstandige stichting geworden. Er is wel een afzonderlijke begeleidingscommissie die als volgt is samengesteld:

de heer mr. G. Meelker	: wethouder (voorzitter)
mevrouw H.J.M.van Maren-v.d.Kaaij	: Officier van justitie
de heer P. Tieleman	: commissaris van politie
de heer P. Janssen	: reclasseringsraad
de heer H.H.J. Wouters	: raad voor de kindbescherming
de heer P.C. van Houten	: advocaat
mevrouw C.N.C. Fenijn	: coördinatiecommissie Samenlevingsopb.
mevrouw H. van der Velden	: afdeling VII, secretarie
de heer W. van de Berg	: afdeling II-1 secretarie
de heer F. Bleijerveld	: afdeling VIII secretarie (secretaris)

De begroting 1985 voor buro Halt is als volgt:

Huisvesting	: 15.000,-
Overige kosten	: 7.873,-
Personeelskosten	: 72.127,-
	<hr/>
	95.000,-

Deze kosten worden volledig gesubsidieerd.

De begrotingspost 1985 is met f 6.400,- verhoogd in verband met onkosten aangetrokken stagiaire.

4.3. Overige organisaties op het terrein van de Coördinatiecommissie Samenlevingsopbouw.

4.3.1. Centraal Comité Oranjedag

Voor de viering van Koninginnedag (30 april) en Bevrijdingsdag (5 mei) heeft het centraal comité een begroting ingediend van f 51.460,-. Het beschikbaar te stellen subsidie bedraagt in 1985 maximaal f 51.460,-. Een deel van het subsidie wordt door het centraal Comité doorgesluisd naar de wijken voor festiviteiten die aldaar worden georganiseerd door diverse wijkorganisaties. In de raming is f 1.750,- extra opgenomen ten behoeve van een concert op 4 mei. In 1985 wordt in Dordrecht een congres gehouden ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Vereniging Oranjedag. Tevens organiseert het Comité de manifestatie "Dordt onder stoom". Doel van het Comité Oranjedag is een aantrekkelijk feestprogramma op Koninginnedag en op Bevrijdingsdag te realiseren, waaraan een groot deel van de Dordtse bevolking kan deelnemen. Ten behoeve van Koninginnedag wordt ongeveer 2/3 deel van het subsidie verdeeld over de wijken naar rato van het aantal inwoners. De wijkorganisaties (speeltuinenverenigingen, buurthuizen, buurtcomité's) organiseren allerlei activiteiten met name voor de kinderen. Hierbij worden ook alle Dordtse muziekkorpsen ingeschakeld. Het resterende bedrag wordt aangewend ten behoeve van een centrale activiteit in de Binnenstad of op het Sportpark (optocht, taptoe, braderie e.d.). 's Avonds wordt er een Oranjebal, een taptoe, gondelvaart of vuurwerk georganiseerd. Ook vinden er allerlei sportactiviteiten plaats georganiseerd door de diverse sportbonden, waarvoor prijzen en subsidies worden verstrekt. Op Bevrijdingsdag wordt een plechtigheid in het Merwesteijnpark georganiseerd. Ten behoeve van de Bevrijdingswandelingen worden prijzen ter beschikking gesteld. De dag wordt besloten met een Bevrijdingsconcert met medewerking van de diverse zangkoren en een orkest. Relatief veel geld is nodig voor het inschakelen van de muziekkorpsen en dienstverlening door de Dienst Openbare Werken. Onduidelijk is, of deze activiteiten beschouwd worden als kunstbeleid (volkscultuur) en dus onder de adviesbevoegdheid van de C.C.K. vallen, dan wel als onderwerp van samenlevingsopbouw onder de adviesbevoegdheid van de C.S.O. thuishoren..

4.3.2. Stichting Dordt-inn

Doel van de stichting is het organiseren van kerstherbergen (op 4 plaatsen in Dordrecht) en een Oudejaarserberg. Deze herbergen bieden aan diegenen die daaraan behoefte hebben de gelegenheid Kerstmis en Oudjaar samen met anderen door te brengen.

Deze herbergen worden gehouden in de dienstencentra voor bejaarden en één in het politiek centrum in de Binnenstad.

De stichting kan beschikken over ca. 100 vrijwilligers en raamt haar kosten op ca. f 7.110,-

Het totale overheidssubsidie zal in 1985 maximaal f 5.100,- bedragen.

4.3.3. Stichting kind en ziekenhuis

Het doel van deze stichting is aandacht te vragen voor de problemen van kinderen die in het ziekenhuis liggen of daarin moeten worden opgenomen; het bevorderen van de betrokkenheid van de ouders daarbij en de oplossing van knelpunten bij begeleiding en opvang van opgenomen kinderen.

De activiteiten die zij verzorgt zijn in 1985:

- het verstrekken van informatie op ouderavonden van scholen en peuter-
speelzalen;
- het verstrekken van individuele informatie en adviezen via telefoon-
nummers, folders en affiches;
- het verstrekken van informatie en ontwikkelen van speciale projecten
voor buitenlanders;
- het verstrekken van informatie aan kinderen door het opzetten en uit-
voeren van een schoolproject;
- het informeren van verpleegkundigen en huisartsen via opleidingen en
speciale bijeenkomsten;
- het onderhouden van contacten met ziekenhuizen;
- initiatieven ontwikkelen voor onderwijs aan jeugd en jongeren in de
Dordtse ziekenhuizen;
- themadag organiseren met als onderwerp: "eendagsbehandeling bij
kinderen".

De voor 1985 ingediende begroting bedraagt f 10.595,-. Het subsidie van de gemeente Dordrecht zal in 1985 maximaal f 6.000,- bedragen.

4.3.4. Speel-o-theken Drechtsteden

De speel-o-theek 'De Speeldoos' is gevestigd in het speeltuinhuus Oosterkwartier (Vogelbuurt). De speel-o-theek 'De Overweg' is gevestigd in Sterrenburg. Beide speel-o-theken werken samen in de speel-o-theek Drechtsteden, die zich ten doel stelt: "Het bevorderen van de ontplooiing van kinderen en ouderen, door hen met name ten behoeve van de situatie thuis een brede variëteit van spelmogelijkheden aan te bieden". De totale kosten bedroegen in 1983 ruim f 15.000,-, waarvan bijna de helft huisvestingskosten. De gemeentelijke subsidiëring (voor 1985 is f 3.000,- gereserveerd) is gebaseerd op uitleningen van speelgoed aan gehandicapte of zieke kinderen, die woonachtig zijn in Dordrecht. Het subsidie bedraagt f 30,- per jaar voor elke gebruiker met een handicap, die woont in Dordrecht. De speel-o-theken vinden het discriminerend en in strijd met de integratie van gehandicapten en niet gehandicapten om bij de registratie een onderscheid te maken tussen uitleningen aan gehandicapten en niet-gehandicapte kinderen.

4.3.5. Activiteiten ten behoeve van verstandelijk gehandicapten
(ouder dan 15 jaar).

Veel verstandelijk gehandicapten wonen in gezinsvervangende tehuizen Een aantal woont nog thuis. Een aantal werkt op de D.S.W. en een aantal gaat naar een dagverblijf. Activiteiten buitenshuis zijn er bijna niet.

Vanuit de samenwerkende ouderverenigingen voor het geestelijk gehandicapte kind is 16 jaar geleden de Vrijdagavondklub gestart. Deze stelt zich ten doel: volwassen geestelijk gehandicapten een nuttige vrijetijdsbesteding te bieden. Eenmaal per 14 dagen komt men bij elkaar in de Anne Frankschool en op die avonden is er gelegenheid tot koken, sporten, spelen, handenarbeid, handwerken, muziek maken enz. Er worden van tijd tot tijd films gedraaid. Bijzondere activiteiten zijn carnaval, sinterklaas- en kerstviering. Jaarlijks is er ook een ééndaags busreisje. De leiding bestaat geheel uit vrijwilligers. De Vrijdagavondklub wordt gesubsidieerd via de interimregeling subsidiëring jeugdactiviteiten, De subsidie bedraagt dit jaar ongeveer f 1.800,-. Men heeft bijna geen huisvestingskosten en geen betaalde krachten. De kosten van de Vrijdagavondklub zijn vooral de kosten van de activiteiten. De begroting 1985 voor de Vrijdagavondklub in de Anne Frankschool ziet er als volgt uit: (47 leden, 13 vrijwilligers, contributie deelnemers f 3,- per keer):

huisvestingskosten, inclusief huur gymzaal	2.206,-
kosten activiteiten	1.400,-
organisatiekosten	115,-
kosten kadervorming	105,-
festiviteiten en ingrediënten voor koken	1.750,-
	<u>4.576,-</u>

Sinds september 1982 is de Vrijdagavondsoos in het V.J.V.-centrum gestart. Het initiatief werd genomen door een aantal werkers uit gezinsvervangende tehuizen, het dagverblijf, sociaal-pedagogisch centrum, Jeugdstad en V.J.V. De soos brengt een - niet verplichtend - gevarieerd activiteitenprogramma. Deskundige begeleiding was voorwaarde om de soos te realiseren, waarbij zo groot mogelijke zelfstandigheid van de deelnemers nagestreefd wordt. De soos heeft nu twee seizoenen gedraaid, waarbij het V.J.V. de verantwoordelijkheid op zich genomen heeft. De meeste leden zijn ouder dan 30 jaar.

Door de medewerkers is informatie ingewonnen bij vormen van gespecialiseerd jeugd- en volwassenenwerk (G.J.V.W.) elders.

Gekozen is voor het werken met vaste "overzichtelijke" groepen, waarbij het groepsproces een essentieel gegeven is. De activiteiten worden uitgevoerd door minimaal één beroepskracht, bijgestaan door vrijwilligers. De vrijwilligers krijgen een onkostenvergoeding.

De begroting van de vrijdagavondsoos voor 1985 (50 leden, met regelmatig ongeveer 30 bezoekers, contributie f 2,50 per keer; één vaste kracht voor 6 uur, vergoeding per avond voor vier vrijwilligers) ziet er als volgt uit:

personeelskosten, 40 avonden x 4 vrijwilligers x f 10,-	= 1.600,-
40 avonden x 6 uur x f 35,-	= 8.400,-
Overige personeelskosten	= 1.250,-
	<u>11.226,-</u>
huisvestingskosten	-
organisatiekosten	2.000,-
activiteitenkosten	6.560,-
overige kosten	1.000,-
	<u>20.786,-</u>

De Vrijdagavondclub werd tot dusver gesubsidieerd via de interimregeling subsidiëring jeugdactiviteiten, hoewel de doelgroep voornamelijk uit volwassenen bestaat. Dat geldt ook voor de doelgroep van de Vrijdagavondsoos. De C.S.O. heeft de soos in het seizoen 84/85 voor een keer gesubsidieerd, omdat het hier naar haar oordeel om een sociaal-culturele activiteit gaat. De C.S.O. zoekt naar mogelijkheden (bijvoorbeeld een afzonderlijke subsidieregeling) om dit soort activiteiten voor en met geestelijk gehandicapten blijvend structureel te kunnen subsidiëren. Het gaat hier om activiteiten op de grens van het beleidsterrein van samenlevingsopbouw en maatschappelijke dienstverlening.

V. VROUWENEMANCIPATIE

Sinds enige tijd zijn er veranderingen merkbaar in de vrouwenemancipatiebeweging. Een aantal signalen:

Naast (of soms in plaats van) cursussen voor vrouwen met weinig opleiding (bijv. V.O.S. cursussen) zijn emancipatie-activiteiten tot ontwikkeling gekomen, die gericht zijn op vrouwen met een hoger opleidingsniveau. Deze activiteiten zijn veelal breder van opzet dan de praat/discussie/bewustwordingsgroepen die tot voor kort in het aanbod aan vrouwenemancipatie-activiteiten overheersten.

In Dordrecht zijn de "Vrouwenwaag-activiteiten" van de V.U. een voorbeeld van de ontwikkeling van kennis, inzicht, vaardigheden op een breed terrein,

Enig opzien baarden de 'strategische' opvattingen van de bij het landelijk V.J.V. ingezette emancipatiewerksters. Zij maakten daarbij gebruik van hun ervaringen bij organisatieveranderingen.

Enige aspecten daarvan: een veel beter en sneller resultaat wordt geboekt in het realiseren van emancipatiedoelen (bijv. in organisaties), als vrouwen de mannen mee-verantwoordelijk stellen voor het veranderen van situaties in plaats van louter te (blijven) wijzen op de "schuld" en de tekortkomingen van de mannen en de gekwetstheid van de vrouwen. Oplossen in plaats van het aanscherpen van tegenstellingen (voorzover dit niet zinvol is) en daarbij mannen betrekken. (Dit wil dan niet zeggen dat mannen de problemen of de oplossing bepalen). Ook wezen zij erop dat voorkomen moet worden dat vrouwen louter omwille van hun vrouw zijn bijvoorbeeld in overlegplatforms, gemeenteraden, directies en andere belangrijke organen worden benoemd of gekozen. Dit werkt zeer vooroordeel-bevestigend: door het niet al te nauw nemen van te stellen eisen bij dergelijke posities is de kans groot dat de vrouwen onvoldoende gekwalificeerd zijn en mislukken, met het gevolg dat er gereageerd wordt in de zin van "zie je nou wel".

Macht is lange tijd een vies woord geweest in de emancipatiebeweging. Macht, de uitoefening ervan (en dus ook het misbruik), werd als 'mannelijk' gezien, en paste niet in een feministisch wereldbeeld, waarin de accenten sterk liggen op gezamenlijke verantwoordelijkheid, en andere 'vrouwelijke' waarden. Het afgelopen jaar zijn er echter diverse congressen georganiseerd over het fenomeen "macht" en hoe ermee om te gaan. Ook in de emancipatieliteratuur is deze heroriëntatie te signaleren. Los van de uiteindelijke effecten, heeft deze heroriëntatie wellicht een direct gevolg in bijvoorbeeld een toespitsen van vormingscursussen/trainingen op het leren omgaan met macht en het analyseren van organisatie- en bestuurlijke processen.

Een en ànder lijkt er op te duiden dat het accent in de emancipatie-activiteiten aan het verschuiven is, van het bewustwordingsaspect en het 'inhalen van achterstanden' naar het verkrijgen van meer tastbare en vooral ook meer structurele resultaten; onder meer in de vorm van invloedrijke posities in allerlei organisaties. Een geheel helder beeld van de achtergronden van deze wijziging is wellicht pas later te krijgen. Mogelijkerwijs spelen de volgende omstandigheden een rol: het steeds moeizamer met de oude (bijv. V.O.S.) formule bereiken van meer vrouwen, het mogelijk bereikte strategisch "dode punt" en zeer waarschijnlijk de invloed van de slechte economische situatie (waarbij zowel gedacht kan worden aan de grote zorgen, die bijstandsvrouwen aan hun hoofd hebben, maar ook aan de grotere tegenkrachten in de samenleving). Wellicht ook is de heroriëntatie een logische ontwikkeling vanuit de bewustwordingsfase naar een fase van "oogsten".

Hoe dan ook, in Dordrecht is in ieder geval een zekere cursusmoetheid te signaleren. Enige (traditionele) vrouwenorganisaties hebben bericht geen emancipatie-activiteiten binnen de organisatie meer te kunnen ontwikkelen, of een jaar met dergelijke activiteiten te stoppen. Opmerkelijk is het verschil dat mede daardoor is ontstaan tussen het jaarprogramma - (gesubsidieerde) emancipatie-activiteiten van 1985 en dat van enige jaren terug. Toen een grote hoeveelheid praat- en discussie-groepen verspreid over een groot aantal organisaties; thans een veel beperkter aantal organisaties, vrijwel geen praat- en discussiegroepen. Bovendien valt op dat indertijd vrij veel 'traditionele' vrouwenorganisaties emancipatie-activiteiten uitvoerden; deze organisaties zijn nu allen uit het jaarprogramma verdwenen (uitgezonderd de 'vrouwenraad' als koepelorganisatie). Het jaarprogramma 1985 wordt gedragen door die (nieuwe) organisaties die de afgelopen jaren zijn ontstaan specifiek ten behoeve van de ondersteuning van de emancipatie van de vrouwen (de bewustwording, belangenbehartiging, opvang, etc.).

Enerzijds is de opkomst van deze nieuwere organisaties een goede zaak: specifieke vrouwenemancipatiedoelen hebben daarmee een organisatorisch draagvlak gekregen, ook doelen op het terrein van hulp, belangenbehartiging, voorlichting, etc. Zij vormen een versterking en verbreding van de vrouwenbeweging. Anderzijds lijkt het wegvallen van specifieke emancipatie-activiteiten bij de 'traditionele' vrouwenorganisaties te wijzen op het eerder vermelde 'niet door zetten' van de emancipatiegedachte naar brede groepen vrouwen, of het minder goed wortelen van specifieke emancipatiedoelen in organisaties met bredere doelstellingen dan de emancipatie.

Het programma 1985 geeft ons inziens, met inachtnaam van de hiervoor gemaakte opmerkingen, een vrij evenwichtig beeld voor wat betreft de verdeling van de subsidies over de diverse facetten van de vrouwenbeweging (bewustwording, educatie, hulpverlening, voorlichting, verwijzing, advies, ontmoeting, etc.). Voor 1985 wordt meer subsidie aangevraagd dan beschikbaar is. Aangevraagd is voor f 128.594,- (exclusief de activiteiten van V.J.V., Volksuniversiteit en buurthuizen). Beschikbaar is f 119.700,-.

Gelet op deze overschrijding van het beschikbare budget is er voor gekozen de subsidies van de diverse organisaties in 1985 in grote lijnen te handhaven op het niveau van 1984; nieuwe grote kostenposten zijn daardoor niet in aanmerking gekomen.

Behalve de hierna te vermelden in 1985 te subsidiëren activiteiten, kan gewezen worden op de activiteiten van de binnen het ambtelijk apparaat van de gemeente tot stand gekomen 'vrouwenoverleggroep' en het voornemen van de emancipatiecommissie de beleidsvoornemens die in de emancipatienota zijn verwoord na te lopen op de mate van realisering.

De verdeling van het beschikbare subsidiebedrag ad. f 119.700,- is voor 1985 als volgt vastgesteld.

1. Vrouwenhuis, huisvestingslasten	56.020,-	
2. <u>Brood en Rozen</u>		
a. organisatiekosten	6.180,-	
b. activiteiten		
b.1. film en theateravonden (6 x)	925,-	
b.2. trainingweekend vrijwilligsters	3.500,-	
b.3. publiciteit, e.d.	2.500,-	
b.4. leestafel	250,-	
b.5. vrouwen bellen vrouwen	2.300,-	
b.6. vrouw en arbeid	250,-	
b.7. wakkere wijven plan	250,-	
b.8. praat en themagroepen		(1)
b.9. werkgroep introductie	725,-	
b.10. grote activiteiten	2.555,-	
b.12. thema-avonden	150,-	
b.13. VIDO		(1)
totaal b.	<u>13.405,-</u>	
3. <u>Vrouwenraad</u>		
a. activiteiten		
a.1. studiebijeenkomst (2x)	750,-	
a.2. cursus "discussie en vergadertechniek"	1.750,-	
a.3. emancipatorisch vormingswerk voor vrouwen	3.000,-	
totaal a.	<u>5.500,-</u>	
b. <u>Vrouwenkrant</u>		
b.1. kosten redactie	500,-	
b.2. aandeel kosten huis aan huiskrant	23.900,-	(2)
totaal b	<u>24.400,-</u>	

4. <u>Stichting "Blijf van m'n lijf"</u>		
4.1. voorlichtingsactiviteiten buitenlandse vrouwen		
4.2. Voorlichting, publiciteit etc. Algemeen	3.100,-	
5. <u>Stichting vrouwen tegen sexueel geweld</u>		
5.1. opvang		
5.2. voorlichting		
5.3. organisatiekosten	4.200,-	(3)
5.4. acties		
5.5. onkosten vergaderingen		
6. <u>Vrouwen in de bijstand</u>		
6.1. voorlichting, organisatie etc.		
6.2. actiedag	3.225,-	
7. post 'onvoorzien' emancipatie- commissie	3.670,-	
Algeheel totaal	<u>119.700,-</u>	(4)

- (1) Voor deze activiteiten geldt, evenals vorig jaar, dat in principe een eerste deel van de kosten door de betrokkenen/cursisten zelf gedragen wordt tot het in de subsidieverordening vermelde bedrag aan eigen bijdrage.
- (2) Hoewel de gemeenteraad heeft besloten de bezuiniging in de emancipatie-subsidies t.l.v. de huis aan huiskrant te brengen, is ten behoeve van de dekking van de kosten van de stadskrant in 1985 eenzelfde subsidie aan de vrouwenkrant vereist als in 1984.
De bezuiniging is nu in mindering gebracht op het algehele budget dat voor emancipatie-activiteiten beschikbaar is.
- (3) De opvang zelf is geen taak van Stichting Vrouwen tegen Sexueel Geweld tenzij het een eerste opvang betreft. De aanvraag geeft daarover geen uitsluitsel. De kosten van voorlichting zijn hoog geraamd. In 1984 werd voor deze kosten éénmalig een relatief hoge subsidie uitgekeerd. Een en ander in acht genomen lijkt een korting van f 1.500,- op de aanvraag terecht.
- (4) Op advies van de emancipatiecommissie zal de post onvoorzien worden besteed aan de volgende uitgaven:
  - jubileumboekje Brood en Rozen (garantie)
  - vrouwenoverleg gemeente Dordrecht (werkkrediet)
  - oriëntatiecursus computerkunde (Vrouwenraad)
  - optreden Nel Kars (Ned. Ver. van Huisvrouwen)
  - vrouwenpraatgroep (buurthuis de Stoof)

VI. KUNSTZINNIGE VORMING

De kunstzinnige vorming vindt in Dordrecht hoofdzakelijk plaats in de scholen en door middel van twee door de gemeente (mede) gesubsidieerde instituten: de Stichting Culturele Educatie (C.E.) en de stichting Toonkunstmuziekschool voor de Drechtsteden (MS). In de bekostiging van de muziekschool participeren tevens de gemeenten Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Hendrik Ido Ambacht, 's Gravendeel en de provincie Zuid-Holland.

De stichting Culturele Educatie wordt voor een deel ook rechtstreeks door de provincie gesubsidieerd.

De rekeningcijfers over 1983 vertonen voor wat betreft beide instellingen het volgende beeld (x f 1000,-).

	LASTEN				SUBSIDIES		EIGEN INK.	
	personeel	huisv.	ov.kosten	totaal	gemeente	ov.gem.	prov.	
1. C.E.	993	164	121	1.277	916	-	253	140
2. MS.	1.964	134	161	2.260	850	740	41	597
Totaal	2.957	298	282	3.537	1.766	740	294	737

De begrotingscijfers voor 1985 zien er als volgt uit

1. C.E.	954	186	153	1.293	922	-	246	135
2. MS.	1.888	224	151	2.263	838	658	40	717
Totaal	2.842	410	304	3.556	1.760	658	286	852

Voor wat betreft de hoofdlijnen van het beleid wordt verwezen naar het programma 1984. De daarin genoemde beleidslijnen geven een meerjarencader aan, dat ook op 1985 van toepassing is. In het programma 1984 vermelde detailgegevens wijken niet wezenlijk af van die in 1985. In 1985 zal aan de volgende onderwerpen bijzondere aandacht worden geschonken:

a.

De afronding van het fusieproces tussen de Stichting Culturele Educatie, de Volksuniversiteit en de buitenschoolse activiteiten voor volwassenen van de afdeling Onderwijs ter secretarie (zie ook hoofdstuk III).

b.

Afspraken met betrekking tot de taakverdeling tussen buurthuizen en de Stichting Culturele Educatie resp. de nieuwe gefuseerde organisatie op het gebied van de kunstzinnige vorming (zie ook hoofdstuk III). Gekoppeld aan deze afspraken zal duidelijkheid geschapen moeten worden over de vraag wie wat betaalt en wie welke inkomsten toevallen, in die gevallen, waarin kunstzinnige vormingsactiviteiten het resultaat zijn van een coproductie tussen een stedelijke instelling en een buurthuis. Vanuit het buurthuiswerk wordt er naar gestreefd om goede afspraken te maken met de stedelijke instellingen ten aanzien van afstemming, inhoudelijke ondersteuning, prijsbeleid etc.

c.

Het analyseren van het eigen bijdragebeleid in de sector kunstzinnige vorming. Die analyse moet leiden tot uniforme richtlijnen voor tarieven en eventuele kortingsmogelijkheden voor deelnemers met een laag inkomen. Die richtlijnen zullen voor alle gesubsidieerde kunstzinnige vormingsactiviteiten moeten gelden, of zij nu stedelijk plaatsvinden of in de wijken (buurthuizen).

d.

De provincie heroriënteert zich op het functioneren van de steunfuncties kunstzinnige vorming (het werk van organisaties voor kunstzinnige vorming ter ondersteuning van bijvoorbeeld het reguliere onderwijs, het sociaal-cultureel werk etc.) Voor dit werk zullen nieuwe regio's worden afgebakend. Nader zal worden overwogen welke organisaties dit werk zullen kunnen uitvoeren. Een samenwerking tussen creativiteitscentra (bijvoorbeeld S.C.E.) en muziekscholen is daarbij een van de uitgangspunten. In het verlengde daarvan en van de discussie op landelijk niveau zal een nadere plaatselijke oriëntatie dienen plaats te vinden met betrekking tot de aard, omvang en betekenis van de steunfunctie kunstzinnige vorming voor het sociaal-cultureel werk. Daarbij zal met name ook de relatie naar de binnenschoolse kunstzinnige vorming aan de orde komen.

e.

In het muziekonderwijs doen zich landelijk en in diverse steden allerlei ontwikkelingen voor die nu ook in Dordrecht onder de aandacht komen. Het gaat daarbij om het "bij de tijd blijven" van dit onderwijs ondermeer door:

- rekening te houden met/afgestemd zijn op hedendaagse ontwikkelingen in de muziekinformatie en beoefening; (hoe gaan mensen tegenwoordig met muziek om, welke diversiteit, invloed radio, T.V., popmuziek/jongeren-cultuur, elektronische instrumenten, etc.)
- rekening te houden met/afgestemd zijn op bredere maatschappelijke ontwikkelingen (milieudrempels/culturele minderheden - intercultureel muziekonderwijs/aandacht voor tegengaan "verschraling" van de cultuur, bijv. samenspel, contacten tussen leerlingen bevorderen, communicatie etc. als een van de doelen van het onderwijs zien etc.).
- aandacht voor didactische vernieuwingen van het muziekonderwijs, waarbij met name het fenomeen "groepsles" aan de orde is.

f.

Het komend jaar zal aandacht worden gegeven aan de huisvesting van het creativiteitscentrum "Centrum Nieuwstraat" in het gelijknamige pand. De bouwkundige conditie van dit pand laat sterk te wensen over. Mogelijke verbeteringen worden thans onderzocht. In dit jaar is tevens begonnen met de restauratie van het Muntcomplex, waar de muziekschool na een tijdelijk verblijf elders in de stad, haar definitieve onderkomen zal vinden.

g
Nagegaan zal worden wat de bijdrage van de kunstzinnige vorming kan/moet (of zou moeten) zijn aan het onderwijsvoorrangsbeleid dat waarschijnlijk medio 1986 van kracht wordt.

h.
Ook voor de sector kunstzinnige vorming zullen de ontwikkelingen in het rijksbeleid met betrekking tot probleem-cumulatie-gebieden worden gevolgd. Bezien zal worden welke rol de kunstzinnige vorming in dit beleid kan spelen.

VII. AMATEURISTISCHE KUNSTBEOEFENING EN CULTURELE (WIJK)INITIATIEVEN.

7.1. Amateuristische kunstbeoefening

Belangrijkste doelstellingen van de gemeente voor de amateuristische kunstbeoefening zijn:

"het handhaven en waar mogelijk uitbreiden van mogelijkheden om op amateuristisch niveau bezig te zijn met beoefening van muziek, theater, film, fotografie, beweging, beeldende kunst en taal". En:

"het bevorderen van experimenten en activiteiten op genoemde terreinen van amateuristische (én professionele) kunstbeoefening".

Het in 1985 in totaal voor dit doel beschikbare gemeentesubsidie bedraagt f 225.600,-.

7.1.1. Muziek

In 1983 zijn zowel basis- als uitvoeringssubsidies verstrekt aan de koren, korpsen en orkesten conform de geldende subsidiesleutel.

Verenigingen waarvan leden deelnamen aan een cursus stemvorming of hofabra aan de Toonkunstmuziekschool, ontvingen daarvoor een tegemoetkoming in de kosten.

De sectie muziek organiseerde acht koffieconcerten voor amateurs in Kunstmin.

De voornemens om één subsidieverordening amateuristische kunstbeoefening in het leven te roepen, stuitten op bezwaren bij de secties muziek en theater van de Culturele Raad. Een subsidieverordening voor uitsluitend de amateurmuziekbeoefening is begin 1985 door de gemeenteraad vastgesteld. De verordening legt het tot dusver door de Culturele Raad op dit terrein gevoerde beleid formeel vast.

Ten behoeve van pop- en jazzmuziek zijn exploitatiesubsidie en subsidies voor popconcerten verstrekt.

De sectie muziek heeft in 1983 een compositie-opdracht verleend in de popmuzieksector. De premiere van deze compositie vond plaats in Pictura.

Muziek is in Dordrecht de meest beoefende kunstvorm in verenigingsverband. In totaal zijn bijna 2000 mensen lid van een door de gemeente in 1985 te subsidiëren vereniging voor amateurmuziek. Beleidsmatig gezien doen zich in deze sector weinig nieuwe ontwikkelingen voor. Vermeldenswaard zijn de ontwikkelingen op het terrein van de popmuziek, waar het Popkollektief Dordrecht en de Stichting Bobby Kinghe zich met veel animo inzetten voor de verbetering van het klimaat voor eigentijdse muziek. Het Popkollektief Dordrecht is een organisatie, die groepen muzikanten adviseert en ondersteunt bij muzikale vragen, het vinden van oefenruimte en podia. Zij verstrekt informatiemappen, organiseert popcursussen en workshops.

Zij onderhoudt ook op regionaal en landelijk niveau contacten met organisaties op het gebied van moderne muziek en creëert mogelijkheden voor dordtse groepen om in den lande op te treden en programmeert, mede in samenwerking met de Stichting Bobby Kinghe, goede betaalbare bands voor het dordtse publiek. Concerten in Kunstmin en in het kader van de Zomertuin zijn daar voorbeelden van.

Een groep mensen onder leiding van een muziekschooldocent en een drama-docente werkt hard aan de voorbereidingen van een operaproductie, die in 1985 ten uitvoer zal worden gebracht. Een initiatief dat uitstekend past in ons streven om integratie van verschillende kunstvormen te stimuleren en eventueel te subsidiëren.

Voor meer informatie over het muziekbeleid verwijzen wij naar het sociaal-cultureel programma 1984, hoofdstuk 4.

Subsidiëring van de muziekbeoefening door amateurs geschiedt in 1985 op basis van de nieuwe subsidieverordening, die als voorheen een onderscheid maakt tussen basis- en uitvoeringssubsidies. De hoogte van de basissubsidie wordt berekend op basis van een formule, waarin de belangrijkste kosten van de verenigingen zijn verwerkt. In 1985 subsidieert de gemeente:

17 koren

9 harmonie-, fanfare-, drum- en showkorpsen

4 orkesten

4 overige verenigingen (opera, operette, zang-muziek, big band).

Op de volgende pagina volgt een overzicht van de reserveringen en subsidie-toezeggingen in 1985, waarin tevens is terug te vinden de verhouding tussen de eigen inkomsten en het gemeentelijk subsidie, ter dekking van de totale jaarlijkse lasten op begrotingsbasis van de verschillende organisaties.

	Totale lasten	eigen inkomsten	basis subsidie	uitvoerings subsidie
<u>a. Koren</u>				
Gem zangvereniging Apollo	12.845,-	9.900	2.127,75	1.225,- geres.
Chr. Dameskoor Asaf	9.710,-	8.900,-	1.715,65	-
Chr. Mannenkoor Asaf	15.150,-	12.850,-	1.896,90	1.300,- 2e conc. 303,75
Dameskoor Bel Canto	5.200,-	4.250,-	790,-	-
Bejaardenkoor U.V.V.	-	-	328,25	-
Dordtse Cantorij	49.145,-	39.770,-	2.674,- o.v.	2.025,-
Dordts Katholiek Kamerkoor	11.440,-	8.100,-	1.061,25	625,-
Dameskoor K.N.A.	18.000,-	15.000,-	2.661,10	5.000,-
Mannenkoor K.N.A.	23.100,-	18.250,-	2.465,-	2.350,-
Zangvereniging Leger des Heils	2.850,-	1.585,-	212,25	-
Merwe's Oratorium Vereniging	52.650,-	16.555,-	2.437,50	7.500,- 2e conc. 1.935,-
Merwezangers	5.700,-	3.100,-	537,50	-
Orpheus Ensemble	17.300,-	14.300,-	1.593,75	2.500,-
Soli Deo Gloria	10.750,-	9.758,-	1.392,90	490,-
Sonore	6.920,-	6.374,-	1.579,-	-
Toonkunstkoor Dordrecht	21.100,-	18.300,-	2.642,90	3.400,-
Kinderkoor Ruimtevogels	15.518,-	6.500,-	422,20	1.800,-
Operettevereniging Ons Koor	61.050,-	56.000,-	2.092,50	2.650,-
<u>b. korpsen</u>				
Drumfanfare/Majorettenver.Apollo	7.170,-	6.335,-	1.541,70 o.v.	-
Drechtstad Harmonie	30.900,-	27.700,-	4.383,70	-
Showkorps Jubal	64.785,-	54.700,-	8.188,-	-
K.N.A. Dubbeldam	4.000,-	2.880,-	658,75	100,-
Muziekvereniging K.N.A.	49.220,-	19.600,-	2.323,90	-
Muziekvereniging Leger des Heils	3.782,-	1.980,-	388,25	-
Drumfanfare Prins Willem v. Oranje	38.250,-	13.000,-	1.624,85	285,-
Tamb.- en Tromp.korps Pro Patria	33.840,-	19.200,-	3.308,30	-
Drumkorps Dio All Girl Band	52.895,-	34.000,-	1.991,25 o.v.	-
Big Band	?	?	-	1.500,-startsubs.

o.v. = onder voorbehoud

	Totale lasten	eigen inkomsten	Basis-subsidie	Uitvoerings-subsidie
<u>c. Orkesten</u>				
Accordeonvereniging Crescendo	6.905,-	5.500,-	883,15	-
Dordts Accordeon Centrum	?	?	1.213,90 o.v.	-
Dordt Philharmonisch Orkest	67.360,-	40.900,-	6.854,20 o.v.	1.700,-
Orchestvereniging	36.500,-	19.200,-	1.881,90	3.820,-
				2e conc.1.146,-
			<u>gemeentesubsidie</u>	
<u>d. Diversen</u>				
Zang- en muziekgroep Double Sound	6.050,-	?	793,-	
Stichting Dordtse Jazzsociëteit	71.400,-	44.000,-	17.400,-	
Stichting Volksmuziek Dordrecht	6.600,-	2.750,-	1.500,-	
Stichting Popkollektief Dordrecht	11.052,-	?	9.640,-	
Stichting Bobby Kinghe	13.650,-	3.750,-	5.000,-	
Operaproductie	56.000,-	?	1.500,-	
Herdenkingsconcert 4 mei	19.680,-	9.700,-	1.750,-	
Hafabra vormingssubsidie	-	-	10.410,-	
Orgelconcerten Grote Kerk	24.025,-	7.500,-	2.000,-	
Reservering festivals	-	-	3.000,-	
Reservering moderne muziek	-	-	4.000,-	
Reservering huurdering Oude Boei	-	-	2.000,-	
Koffieconcerten (CCK-activiteit)	-	-	10.720,-	

Het totaal aan reserveringen en subsidietoezeggingen bedraagt f 175.240,-

7.1.2. Overige kunsten

Overeenkomstig het staand beleid werd in 1983 basis-, uitvoerings- en exploitatiesubsidie verleend aan organisaties op het terrein van toneel, film, beweging, dans, poppenspel en beeldende kunst. Kwaliteitbevorderende activiteiten en projecten hebben een hoge prioriteit.

De sectie theater heeft in 1983 een nota filmbeleid voorbereid welke door de veranderingen die de fusie van de dordtse filmvertonersclubs met zich meebrachten, inmiddels voor een deel is achterhaald. De commissie theater zal zich in de toekomst opnieuw over het filmbeleid uitspreken.

De verwachtingen van de rol die de Stichting Poppenspelcentrum op landelijk niveau zou kunnen gaan spelen, zijn door diverse problemen helaas niet gerealiseerd. De benodigde landelijke subsidiebijdrage liet tot op heden op zich wachten waardoor de kans op een belangrijke plaats in de poppenspelwereld voor het poppenspelcentrum voorlopig lijkt verkeken. De Stichting legt zich nu toe op collectiebeheer en -vorming op het gebied van het poppenspel in de ruimste zin, waaronder conservering, restauratie en onderhoud. Daarnaast is er een ondersteunende functie in de vorm van een bibliotheek en documentatie.

In 1984 is in samenwerking met de Stichting Culturele Educatie het totaal-theaterproject 'Triater' van start gegaan, een poging om in samenwerking met schrijvers, beeldend kunstenaars, acteurs en regisseurs een theaterproductie te ontwikkelen en vorm te geven, die in 1985 zal worden uitgevoerd.

Wij hopen dat dit initiatief er mede toe leidt, dat kunstenaars uit verschillende disciplines elkaar ontmoeten en dat het als basis en stimulant kan dienen voor andere creatieve samenwerkingsprojecten in de stad.

De commissie theater die in de loop van 1984 een nieuwe samenstelling heeft gekregen, zal in 1985 een nieuw subsidiebeleid ontwikkelen voor haar totale werkgebied (toneel, film, fotografie, dans, beweging, poppenspel). Momenteel vindt een inventarisatie plaats van theateractiviteiten en van de benodigde speel- en oefenruimten..

De (nieuwe) commissie letteren hanteert als uitgangspunten voor haar toekomstig beleid met betrekking tot de amateuristische kunstbeoefening:

Actief:

- het stimuleren van getalenteerde Dordtenaren tot het schrijven van oorspronkelijk werk, door middel van publicatiemogelijkheid in de Fonteyne en een subsidieregeling voor in eigen beheer uitgegeven werk;

Passief:

- lezers een boeiend literair leven bieden en niet-lezers confronteren met een literair klimaat door middel van ondermeer literaire avonden en projecten

Hieronder volgt een overzicht van de reserveringen en subsidietoezeggingen in 1985, waarin tevens is terug te vinden de verhouding tussen de eigen inkomsten en het gemeentelijk subsidie ter dekking van de totale jaarlijkse lasten op begrotingsbasis van de verschillende organisaties.

1985	<u>Totale lasten</u>	<u>Eigen inkomsten</u>	<u>Gemeentesubsidie</u>
a. <u>Amateurtoneel</u> (f 20.500)			
Gruno	6.670,-	5.590,-	900,-
Inter Amicos	30.750,-	10.000,-	16.500,-
't Gist	12.635,-	5.130,-	3.100,-
b. <u>Poppenspel</u> (f 6.000)			
Stichting Poppenspelcentrum	19.750,-	9.000,-	6.000,-
			o.v.
c. <u>Dans</u> (f 10.000,-)			
Machar	28.669,-	25.110,-	3.000,-
Dordts Dans Theater	19.550,-	6.450,-	7.000,-
d. <u>Fotografie</u> (f 3.000,-)			
Dordtse Amateur Fotografen	5.465,-	2.734,-	3.000,-
e. <u>Smalfilm</u> (f 850,-)			
Smalfilmgroep Dordrecht	6.425,-	5.575,-	850,-
f. <u>Beeldende kunst</u> (f 5.400,-)			
Studio '76	12.898,-	7.498,-	5.400,-
g. <u>CCK-projecten</u> (f 9.820,-)			
Filmprojekt	?	?	5.230,-
Projekt 'Triater'	?	?	2.500,-
Promoting projecten	?	?	2.110,-

Het totaal aan reserveringen en toegezegde subsidies voor deze vormen van kunstbeoefening bedraagt in 1985 f 55.580,-.

o.v. is onder voorbehoud.

7.2. Culturele initiatieven in de wijken

Met een bescheiden budget tracht de C.C.K. de cultuurparticipatie in de wijken te bevorderen en een zekere cultuurspreiding naar de wijken te bewerkstelligen. Daartoe is een aparte commissie Cultuur en Samenleving in het leven geroepen.

Voorwaarde voor subsidiëring/bekosting door de gemeente van activiteiten op het gebied van muziek, theater, film en beeldende kunst in de wijk is dat:

- de activiteiten aansluiten bij de belevings- en ervaringswereld van de wijkbewoners,
- een bijdrage leveren aan de verbetering van het leefklimaat in de wijk,
- bij voorkeur enige continuïteit dienen te hebben.

Via experimenten en diverse kennismakingsactiviteiten, met name op het gebied van theater, werd de belangstelling voor de diverse kunstvormen gewekt.

Op het terrein van theater is een notitie "Theater in de wijken" verschenen, die in samenspraak met de diverse wijkorganisaties (met name de buurthuizen) tot stand is gekomen. Deze notitie is bedoeld om te komen tot een meer structurele aanpak van culturele activiteiten in de wijk. Genoemde notitie werd in maart 1984 door de C.C.K. vastgesteld, waarna de regeling culturele initiatieven werd bijgesteld, met het oog op onder meer het scheppen van voorwaarden voor de ontwikkeling van deze initiatieven in de wijken. In het kader van deze regeling is subsidiëring van culturele activiteiten door wijkorganisaties (met name buurthuizen) is mogelijk. Hiertoe zijn een aantal aanvullende voorwaarden en criteria aan de bestaande regeling toegevoegd, waaronder een maximum subsidiebedrag per instelling ad. f 3.750,-

Naast de stimulering van eigen initiatieven werd in 1983 gestart met een kindertheatercircuit in de paas- en herfstvakantie in samenwerking met tien buurthuizen en de Dienst Kunstmin. Hiervoor was f 20.000,- ter beschikking. Met deze opzet werden zo'n 1300 kinderen van 6 tot 12 jaar bereikt.

De circuitopzet via een samenwerkingsverband van wijkorganisaties, Kunstmin en commissie Kusa bleek een geslaagde formule die gecontinueerd dient te worden en zo mogelijk uitgebreid tot 4 voorstellingen per jaar. Dit laatste ten behoeve van een zekere regelmaat.

Het voornemen bestaat om in 1985 meer doelgroepen naast de kinderen (4 tot 12 jaar) te bereiken met, met name theateractiviteiten. Hierbij wordt gedacht aan tieners, jongeren en volwassenen. In die zin is dan ook aan de wijkorganisaties gevraagd bij het indienen van hun plannen voor 1985 rekening te houden met een zekere spreiding over verschillende doelgroepen. Daarnaast is het streven om in 1985 muziekactiviteiten in de wijken te stimuleren. Hiervoor is een werkplan ontwikkeld, waarbinnen diverse projecten zullen worden opgezet.

Voor muziekprojecten is in 1985 een bedrag gereserveerd ten behoeve van educatieve activiteiten op het gebied van (volks)muziek en dans binnen de sociaal-culturele wijkorganisaties. Inmiddels is in dit kader een bedrag van f 4.195,- toegezegd ten behoeve van initiatieven in de buurthuizen Jeugdstad en Boogjes (Binnenstad/Schil) en Duodalf (Nieuw Krispijn).

Voor theateractiviteiten is inmiddels een totaal bedrag rond f 16.000,- toegezegd en/of gereserveerd ten behoeve van de volgende buurthuizen:

De Keet (Sterrenburg)	: f 3.750,-	t.b.v. 8 culturele avonden met professionele uitvoerenden, 27 kindertheateractiviteiten en twee voorstellingen voor vrouwen.
De Stoof (Crabbehof)	: f 3.000,-	t.b.v. 7 voorstellingen voor resp. peuters, kinderen en volwassenen.
De Duodalf (Nieuw Krispijn)	: f 1.417,-	t.b.v. 2 voorstellingen voor kinderen en tieners.
Jeugdstad (Binnenstad)	: f 1.255,-	t.b.v. 2 amateurtoneeluitvoeringen voor volwassenen.
't Wantij (Staart West)	: f 2.000,-	t.b.v. 4 voorstellingen voor resp. jeugdigen en volwassenen
De Driesprong (Vogelbuurt)	: f 3.250,-	t.b.v. 10 voorstellingen voor resp. volwassenen en kinderen.
't Erfje (Stadspolders)	: f 1.105,-	t.b.v. 2 voorstellingen voor volwassenen.

Verder is f 14.500,- gereserveerd voor continuering van het kindertheatercircuit als coproductie van de dienst Kunstmin en de commissie Kusa. Bovendien is f 5.000,- gereserveerd voor een kinderfilmcircuit, dat in 1984 geen doorgang kon vinden door gebrek aan personeel. De bedoeling is de betere kinderfilm te propageren bij de wijkorganisaties. Tien buurthuizen hebben hier belangstelling voor getoond. Hoewel het de opzet is de financiële drempel voor de voorstellingen en uitvoeringen in de wijk zo laag mogelijk te houden, zullen de organisaties toch allengs moeten trachten, zeker waar het activiteiten voor volwassenen betreft, de inkomsten uit entreegelden te verhogen.

Dit jaar is tevens een bedrag van f 15.000,- gereserveerd voor een project gericht op kennismaking van de Dordtse bevolking met de Surinaamse en Antilliaanse cultuur. Dit is het laatste in een reeks van vier projecten in relatie met kunst en cultuur van migrantengroepen in Dordrecht.

Problemen worden ondervonden bij de organisatie en coördinatie van de verschillende projecten omdat hiervoor onvoldoende personeel beschikbaar is en vrijwilligers moeilijk zijn te vinden.